

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu
ieguldījumu plāns "INVL Konservatīvais 58+"

pārskats par periodu
no 2019. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 31. decembrim

Pārskats sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienības apstiprinātajiem
Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem
un neatkarīga revidenta ziņojums

Satura rādītājs

Vispārējā informācija	3
Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums	4
Paziņojums par līdzekļu pārvaldītāja valdes atbildību	11
Finanšu pārskati:	
Aktīvu un saistību pārskats	12
Ienākumu un izdevumu pārskats	13
Neto aktīvu kustības pārskats	14
Naudas plūsmas pārskats	15
Finanšu pārskatu pielikumi	16
Turētājbankas ziņojums	41
Neatkarīga revidenta ziņojums	43

Vispārējā informācija

Plāna nosaukums	ieguldījumu plāns "INVL Konservatīvais 58+"
Plāna darbības sākums	2003. gada 07. janvāris
Līdzekļu pārvaldītājs	ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management"
Reģistrācijas numurs	40003605043
Juridiskā adrese	Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV-1010 <i>(Irdz 07.11.2019 Smilšu iela 7-1, Rīga, LV-1050)</i>
Licence ieguldījumu pārvaldes pakalpojumu sniegšanai	Nr. 06.03.07.211/149, izsniegta 15.11.2002; pārreģistrēta FKTK 24.04.2018 ar Nr. 06.03.07.211/511
Licence valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai	izsniegta 11.06.2004; pārreģistrēta FKTK 21.11.2008 ar Nr. 06.03.02.09.211/262
Turētājbanka	No 25.04.2018 turētājbanka: AS "SEB banka", reģ. Nr. 40003151743, juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-1076
Pārskata periods	2019. gada 1. janvāris - 2019. gada 31. decembris
Iepriekšējais pārskata periods	2018. gada 1. janvāris - 2018. gada 31. decembris
Revidents	KPMG Baltics AS Licence Nr. 55
Reģistrācijas numurs	40003235171
Juridiskā adrese	Vesetas iela 7, Rīga, LV-1013
LR zvērinātais revidents	Rainers Vilāns Sertifikāta Nr. 200

Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums

VFPSL ieguldījumu plāns "INVL Konservatīvais 58+" (tālāk tekstā – "Plāns") līdzekļu pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management", kuras adrese ir Elizabetes 10B-1, Rīga, LV-1010, Latvija. Vienotais reģistrācijas numurs komercreģistrā 40003605043, dibināšanas datums - 2002. gada 2.oktobris. Licence valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai izsniegta 2004. gada 11. jūnijā, 2018. gada 24. aprīlī Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir pārreģistrējusi licenci ieguldījumu pārvaldes pakalpojumu sniegšanai ar Nr. 06.03.07.211/511.

Ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valdi uz pārskata parakstīšanas brīdi veido Andrejs Martinovs (valdes priekšsēdētājs), valdē no 2011. gada 18. aprīļa un Dina Zobena (valdes locekle), valdē no 2012. gada 3. septembra.

Plāna pārvaldnieks ir Aleksejs Marčenko. Pārvaldnieks ir persona, kas veic darījumus ar ieguldījumu plāna līdzekļiem. Pārvaldniekam ir jāievēro ieguldījumu plāna ieguldījumu politika un ieguldījumu ierobežojumi. Veicot ieguldījumus, ieguldījumu plāna pārvaldniekam ir pienākums iegūt pietiekamu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī uzraudzīt to ieguldījumu objektu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos finanšu instrumentos tiks vai ir tikusi ieguldīti ieguldījumu plāna līdzekļi. Pārvaldniekam ir tiesības brīvi rīkoties ar ieguldījumu plāna līdzekļiem tiktāl, cik tiek ievērotas likumā "Valsts fondēto pensiju likums" un ieguldījumu plāna prospektā noteiktās prasības.

Ieguldījumu plāna neto aktīvu vērtība

Ieguldījumu plāns "INVL Konservatīvais 58+" savu darbību uzsāka 2003. gada 21. janvārī, kad no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras tika saņemta pirmā iemaksa Plānā. 2019. gada 31. decembrī Plānā dalību bija pieteikuši 22 229 (2018: 19 465) fondēto pensiju 2. līmeņa dalībnieki jeb 1.71% (2018: 1.51%) no visa valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku skaita. 2019. gada 31. decembrī Plāna neto aktīvi sasniedza 37 616 740 EUR (2018: 23 696 085 EUR), kas ir 0.83% (2018: 0.66%) no kopējiem valsts fondēto pensiju 2. līmeņa neto aktīviem. Plāna aktīvu apjoms ir palielinājies no 23 759 299 EUR 2018. gada 31. decembrī līdz 37 655 684 EUR 2019. gada 31. decembrī. Plāna daļas vērtība ir palielinājusies no 2.5087387 EUR 2018. gada 31. decembrī līdz 2.6084531 EUR 2019. gada 31. decembrī.

Ieguldījumu politika

Ieguldījumu plānam ir noteikta konservatīva ieguldījumu politika. Ieguldījumu plāna līdzekļi tiek ieguldīti valstu un starptautisku finanšu institūciju un komercsabiedrību emitētos parāda vērtspapīros, kā arī banku termiņnoguldījumos, kas nodrošina šī ieguldījumu plāna investīciju stabilitāti.

Situācija finanšu tirgos un ieguldījumu stratēģija

2019.gads bija ārkārtīgi labvēlīgs finanšu tirgiem: gan akciju, gan obligāciju tirgos kopumā tika fiksēts pieaugums. Tādu rezultātu nodrošināja galvenokārt lielāko pasaules centrālo banku atgriešanās pie monetārās politikas mīkstināšanas.

2019. gads sākās ar finanšu instrumentu cenu atgūšanos pēc krituma 2018. gada beigās. To atbalstīja ASV FRS lēmums atgriezties pie naudas masas palielināšanas politikas. Arī Eiropas centrālā banka, atceļot agrāk paredzēto stingrākās monetārās politikas ieviešanu, samazinot refinansēšanas likmi par 0,1% punktu līdz -0,5%, kā arī atkal ieviešot kvantitatīvās mīkstināšanas pasākumus (sākot eiro zonas valstu vērtspapīru izpirkšanu apjomā 20 miljardi eiro mēnesī) palielināja interesi par finanšu instrumentu iegādi. Tas viss veicināja likviditātes nosacījumu uzlabošanu un riska aktīvu instrumentu cenu celšanos.

Situācija finanšu tirgos un ieguldījumu stratēģija (turpinājums)

Makroekonomikā aina bija diezgan pretrunīga: no vienas puses, ražošanas apjomi un pasūtījumu indikatori liecināja par ražošanas apjomu stagnāciju, no citas puses – bezdarba līmenis bija pietiekami zems, kā arī privātais patēriņš turpināja atbalstīt ekonomiku. Bezdarba līmenis gada laikā samazinājās par 1,1% eiro zonā un par 1% ES, IKP palielinājās par 1% eiro zonā un par 1,2% ES.

Arī ASV bezdarba līmenis turpināja samazināties un ekonomiskās izaugsmes dati bija diezgan labi. Kopumā ASV IKP 2019.gadā pieauga par 2,3%, kas, lai gan bija mazāk nekā 2,9% 2018. gadā, liecināja par ekonomikas stabilo izaugsmi. Bezdarba līmenis 2019. gada decembrī noslīdēja līdz 3,5%.

Inflācijas līmenis gan ASV, gan Eiropā joprojām bija zems, kas ļāva īstenot papildus ekonomikas monetārās stimulēšanas pasākumus.

Rezultātā ASV akciju indekss S&P500 2019. gadā palielinājās par 28,88%. Dolāra kurss pret eiro pieauga. Ja 2019. gada sākumā 1 eiro maksāja ap 1,1452 dolāru, tad gada beigās eiro jau maksāja ap 1,1229 dolāru. FRS bāzes likmes samazināšanas rezultātā ASV valsts obligāciju ienesīgumi samazinājās, pieaugot šo obligāciju cenām: 5 gadu ASV valsts obligāciju ienesīgums gada laikā nokrita par 82 bāzes punktiem (b.p.) līdz 1,691%, 10 gadu – par 76 bāzes punktiem līdz 1,9175%.

Eiropas akciju indeksi arī demonstrēja pieaugumu: Vācijas indekss DAX gada laikā palielinājās par 25,48%, Francijas indekss CAC40 gada laikā pieauga par 26,37%, Itālijas FTSE MIB pieauga par 28,28%, Spānijas IBEX – par 11,82%. Arī Lielbritānijas FTSE indekss pieauga par 12,1%. Samazinājās Eiropas etalona valsts obligāciju ienesīgumi: 5 gadu Vācijas valsts obligāciju ienesīgums nokrita par 16,1 bāzes punktiem līdz -0,473%, bet 10 gadu Vācijas obligāciju ienesīgums samazinājās par 42,7 bāzes punktiem līdz -0,185%.

Attīstīto valstu akciju tirgus MCSI World indekss pieauga par 25,19%.

Attīstības valstīs 2019. gadā tendences arī bija labvēlīgas: izejvielu cenu pieaugums stimulēja ekonomisku izaugsmi un atbalstīja akciju cenas. Brent naftas barela cena pieauga par 22,68% līdz 66 dolāriem, arī citu izejvielu cenas palielinājās. Galvenokārt pieauga attīstības valstu valūtas pret eiro un dolāru. Līdz ar to perifērijas akciju tirgos indeksi palielinājās: Brazīlijas akciju indekss BOVESPA pieauga par 31,58%, Indijas fondu biržas indekss SENSEX palielinājās par 14,38%, Indonēzijas akciju tirgus indekss JCI pieauga par 1,7%. Ķīnas akciju indekss Shanghai Composite pieauga par 22,3%. Krievijas RTS indekss gada laikā pieauga par 44,93%, pateicoties naftas cenu labvēlīgajai ietekmei, kā arī rubļa bāzes likmju samazināšanai.

Situācija finanšu tirgos un ieguldījumu stratēģija (turpinājums)

Attīstības valstu akciju indekss MSCI Emerging gada laikā palielinājās par 15,42%.

Runājot par korporatīvām obligācijām, var secināt, ka Eiropas valstu investīciju līmeņa valsts obligāciju riska prēmijas (kredītspredi) samazinājās – tā, 5 gadu CDS indekss iTRAXX Europe, kas raksturo investīciju reitinga obligāciju kredītriska prēmijas, nokrita par 43,12 bāzes punktiem līdz 44,249 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Europe vērtība samazinājās par 46,23 bāzes punktiem līdz 84,923 bāzes punktiem. Tajā pašā laikā 5 gadu CDS indekss iTRAXX Crossover, kas raksturo galvenokārt augsta ienesīguma obligāciju kredītriska prēmijas, samazinājās par 145,5 bāzes punktiem līdz 207,203 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Crossover vērtība samazinājās par 149,81 bāzes punktiem līdz 267,098 bāzes punktiem.

Latvijas valsts eiroobligāciju ar dzēšanu 2025. gadā ienesīgums gada laikā samazinājās par 72,1 bāzes punktiem līdz -0,059%. Valsts obligāciju izpirkšana no tirgus, ko īstenoja Latvijas banka ECB kvantitatīvās mīkstināšanas ietvaros, veicināja būtisku Latvijas valsts obligāciju ienesīgumu samazināšanos. Latvijas ekonomika 2019. gadā bremsējās salīdzinājumā ar 2018. gadu – ja 2018. gadā Latvijas IKP palielinājās par 4,3%, tad 2019.gadā – par 2,2%, ko veicināja lejupslīde tranzīta nozarē, kā arī finanšu pakalpojumu nozarē. Latvijas IKP pieaugumu turpināja atbalstīt privātais patēriņš.

Ieguldījumu portfeļa struktūra un atsevišķu ieguldījumu veidu ienesīguma novērtējums

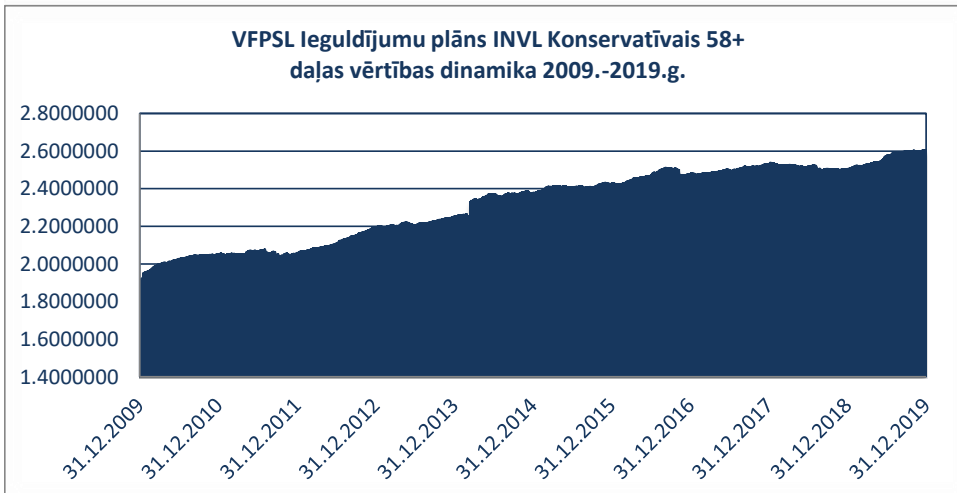
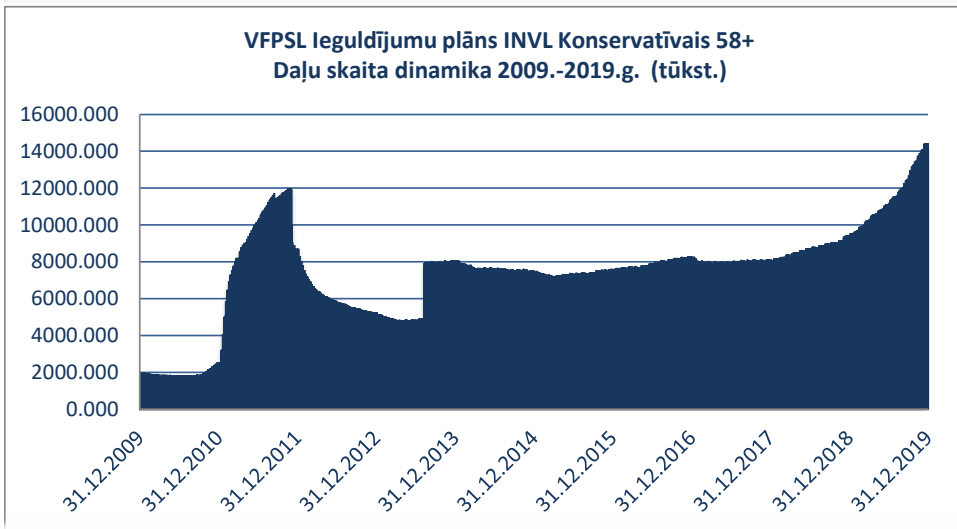
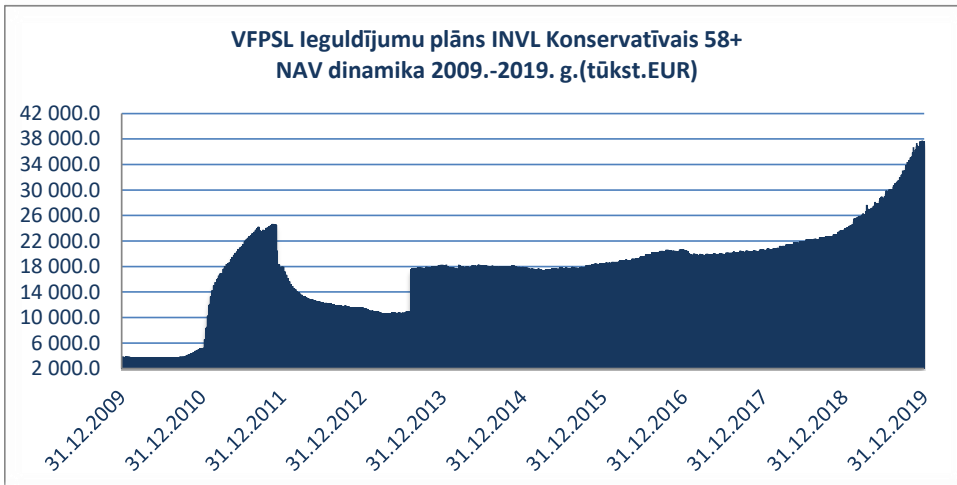
2019.gadā Plānā tika palielināti ieguldījumi Centrālās un Austrumeiropas valsts un korporatīvajās obligācijās. Tika veikti ieguldījumi vairāku Centrālās-un Austrumeiropas reģiona emitentu korporatīvajās obligācijās, tajā skaitā Gruzijas TBC Bank un Polijas Energa. Tika izvietoti vairāki vidēja termiņa depozīti Latvijas komercbankās.

Plāna ieguldījumu sadalījumu pa valūtām, ņemot vērā hedžētās pozīcijas, pārskata perioda beigās veidoja - 99.58% EUR (2018: 99.62% EUR) un 0.42% USD (2018: 0.38%).

Banku termiņnoguldījumu īpatsvars, ieskaitot uzkrātos procentus, Plāna aktīvos pārskata perioda beigās sasniedza 28.93% (2018: 24.42%). Vidējais termiņnoguldījumu portfeļa ienesīgums pārskata perioda beigās bija aptuveni 1.06% (2018: 1.48%) un ir būtisks, lai nodrošinātu Plāna ienesīguma stabilitāti.

Komerccabiedrību parāda vērtspapīru īpatsvars Plāna aktīvos pārskata perioda beigās veidoja 28.90% (2018: 24.41%). Ieguldījumu īpatsvars valsts un pašvaldību obligācijās un parādzīmēs gada laikā ir samazinājies no 24.28% 2018. gada beigās līdz 23.42% 2019. gada beigās.

Plāna neto aktīvu vērtības (NAV), daļas vērtības un daļu skaita dinamika

Informācija par jebkādiem svarīgiem notikumiem kopš pārskata perioda beigām (turpinājums)

Vadība izskatīja šādus darbības riskus, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Plānu:

- Pārvaldes sabiedrības personāla nepieejamība ilgāku laiku;
- Straujš pārvaldāmo aktīvu vērtības samazinājums, kas saistīts ar būtisku cenu kritumu gandrīz visā investējamajā vidē;
- Paredzamais naudas līdzekļu pārskaitījumu samazinājums uz valsts fondēto pensiju sistēmas ieguldījumu plāniem, kas varētu rasties masveida atlaišanas rezultātā un attiecīgi sociālo nodokļu samazinājums, kas tuvākajā nākotnē negatīvi ietekmēs pārvaldāmo aktīvu pieaugumu;
- Palielināts nelabvēlīgu politisko lēmumu risks - pastāv risks, ka valdība izvēlēšies iesaldēt iemaksas valsts fondēto pensiju sistēmā uz vairāk vai mazāk ilgstošu laika posmu, lai palielinātu fiskālo telpu un finansētu pretkrīzes pasākumus, kas kavēs pārvaldāmo aktīvu pieaugumu.

Lai mazinātu iespējamo nelabvēlīgo scenāriju radītos riskus, vadība sāka īstenot pasākumus, kas jo īpaši ietver:

- programmas "darbs no mājām" rotācijas kārtībā ieviešana nozīmīgai Pārvaldes sabiedrības darbinieku grupai;
- darbinieki ir apmācīti ievērot ļoti stingrus piesardzības standartus, ieskaitot sociālo distancēšanos;
- līdzšinējā Plāna ieguldījumu portfeļa pārvaldīšanas stratēģija nav mainīta, aktīvu pārvaldītājs saglabā iepriekšējo aktīvu izvietojumu ar nelielām korekcijām, galvenokārt - saglabājot paaugstinātu likviditāti, lai spētu nodrošināt no ieguldījumu portfeļiem visas izmaksas, tajā pašā laikā izvairoties no jaunām investīcijām parāda vērtspapīros, kas nav investīciju līmeņa reitinga, lai mazinātu riskus, kas saistīti ar šādu vērtspapīru emitentu kredītqualitātes pasliktināšanos.

Pēc vadības domām, iepriekš minētie faktori apstiprina apgalvojumu, ka Plānam būs pietiekami daudz līdzekļu, lai turpinātu darbību vismaz 12 mēnešus no pārskata datuma.

Vadība secināja, ka iespējamo nelabvēlīgo apstākļu diapazons, kas tiek ņemts vērā, pieņemot šo apgalvojumu, nerada būtiskas neskaidrības saistībā ar notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nopietnas šaubas par Plāna spēju turpināt darboties.

Kopš pārskata perioda beigām līdz gada pārskata apstiprināšanas dienai nav notikuši citi svarīgi notikumi, kas ir nozīmīgi ieguldījumu plāna finansiālā stāvokļa un tā darbības rezultātu izpratnei.

Turpmākās ieguldījumu plāna attīstības prognozes

Ārkārtas pasākumi, kas bija saistīti ar COVID-19 epidēmiju un karantīnu, 2020. gada sākumā negatīvi ietekmēja pasaules ekonomiku un izraisīja finanšu tirgos strauju kritumu. ASV akciju indekss S&P500 2020. gada 1.ceturksnī nokrita par 19,77%. Dolāra kurss pret eiro pieauga: ja 2019. gada beigās 1 eiro maksāja ap 1,1229 dolāru, tad 2020. gada marta beigās eiro maksāja 1,0971 dolāru. FRS bāzes likmes samazināšanas rezultātā ASV valsts obligāciju ienesīgumi samazinājās, pieaugot šo obligāciju cenām: 5 gadu ASV valsts obligāciju ienesīgums gada laikā nokrita par 129 bāzes punktiem (b.p.) līdz 0,3799%, 10 gadu – par 120 bāzes punktiem līdz 0,6695%.

Eiropas akciju indeksi arī nokrita: Vācijas indekss DAX 2020. gada 1. ceturksnī samazinājās par 25,01%, Francijas indekss CAC40 nokrita par 26,51%, Itālijas FTSE MIB samazinājās par 27,46%, Spānijas IBEX – par 29,41%. Arī Lielbritānijas FTSE indekss nokrita par 25,24%. Samazinājās Eiropas etalona valsts obligāciju ienesīgumi: 5 gadu Vācijas valsts obligāciju ienesīgums nokrita par 18 bāzes punktiem līdz -0,653%, bet 10 gadu Vācijas obligāciju ienesīgums samazinājās par 28,6 bāzes punktiem līdz -0,471%.

Attīstīto valstu akciju tirgus MCSI World nokrita par 21,27%.

Attīstības valstīs arī bija vērojams straujš kritums: Brazīlijas akciju indekss BOVESPA nokrita par 36,86%, Indijas fondu biržas indekss SENSEX samazinājās par 29,09%, Indonēzijas akciju tirgus indekss JCI par 27,95%. Ķīnas akciju indekss Shanghai Composite nokrita par 9,53%. Krievijas RTS indekss ceturkšņa laikā nokrita par 34,51%, naftas cenu krituma dēļ un karantīna pasākumu dēļ.

Attīstības valstu akciju indekss MSCI Emerging ceturkšņa laikā nokrita par 24,13%.

Runājot par korporatīvām obligācijām, var secināt, ka Eiropas valstu investīciju līmeņa valsts obligāciju riska prēmijas (kreditāspredi) būtiski pieauga – tā, 5 gadu CDS indekss iTRAXX Europe, kas raksturo investīciju reitinga obligāciju kredītriska prēmijas, palielinājās par 53,08 bāzes punktiem līdz 95,783 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Europe vērtība palielinājās par 43,96 bāzes punktiem līdz 128,366 bāzes punktiem. Tajā pašā laikā 5 gadu CDS indekss iTRAXX Crossover, kas raksturo galvenokārt augsta ienesīguma obligāciju kredītriska prēmijas, uzlēca par 366,6 bāzes punktiem līdz 571,567 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Crossover vērtība - par 352,96 bāzes punktiem līdz 617,554 bāzes punktiem.

Ņemot vērā minētās tendences, attiecīgi ir novērotas arī ieguldījumu plāna aktīvu vērtības svārstības.

Turpmākās ieguldījumu plāna attīstības prognozes (turpinājums)

Turpmāk plānots palielināt attīstības valstu obligāciju daļu kopējos aktīvos, investējot attīstības valstu biržā tirgojamos fondos (ETF). Tiks meklētas jaunas iespējas palielināt ienesīgumu, iegādājoties korporatīvās obligācijas, kas tiks izvietotas tirgū, kā arī ieguldot tajās obligāciju termiņstruktūras daļās, kur prēmijas virs etalona ienesīguma ir maksimālās. COVID-19 un tā izraisītā tirgus svārstīguma ietekmē Plāna ieguldījumu politika netika mainīta.

_____
Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
valdes priekšsēdētājs

_____
Aleksejs Marčenko

ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Paziņojums par līdzekļu pārvaldītāja valdes atbildību

IPAS INVL Asset Management (turpmāk arī - Sabiedrība) valdei ir pienākums saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām sagatavot finanšu pārskatus, kas skaidri un patiesi atspoguļo plāna finansiālo stāvokli pārskata perioda beigās, kā arī pārskata perioda darbības rezultātus.

Sabiedrības valde atbild par atbilstošas uzskaites kārtošānu, par ieguldījumu plāna līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības novēršanu.

Sabiedrības valde apstiprina, ka no 12. līdz 40. lapai iekļautie finanšu pārskati par periodu no 2019. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 31. decembrim, sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā to nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumi "Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi". Pārskati sagatavoti pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Pārskata periodā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un pieņēmumi ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

Šo gada pārskatu no 3. līdz 40. lapai ir apstiprinājusi lēguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības „INVL Asset Management” valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
valdes priekšsēdētājs

_____
Aleksejs Marčenko

lēguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Aktīvu un saistību pārskats

	Pielikums	31.12.2019 EUR	31.12.2018 EUR
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	8	5 119 401	4 572 958
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		21 641 117	13 383 885
Parāda vērtspapīri	4.2.1.	19 703 334	11 567 447
Ieguldījumu fondu apliecības	4.2.1.	1 937 783	1 816 438
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā		10 895 166	5 802 456
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	4.3.1.	10 895 166	5 802 456
Kopā aktīvi		37 655 684	23 759 299
Saistības			
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		(19 976)	(47 244)
Atvasinātie finanšu instrumenti	4.3.2.	(19 976)	(47 244)
Uzkrātie izdevumi	9	(18 968)	(15 970)
Kopā saistības		(38 944)	(63 214)
Neto aktīvi		37 616 740	23 696 085

Pielikumi no 16. līdz 40. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 12. līdz 40. lapai ir apstiprinājusi ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
 Andrejs Martinovs

_____
 Aleksejs Marčenko

IPAS "INVL Asset Management"
 valdes priekšsēdētājs

Ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ienākumu un izdevumu pārskats

	Pielikums	2019 EUR	2018 EUR
Ienākumi			
Procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm		88 028	94 292
Procentu ienākumi par parāda instrumentiem		480 997	376 879
Kopā ienākumi	10	569 025	471 171
Izdevumi			
Procentu izdevumi		(20 949)	(4 860)
Līdzekļu pārvaldītāja pastāvīgā komisija		(153 821)	(156 589)
Atlīdzība turētājbankai		(23 670)	(18 860)
Pārējie ieguldījumu plāna pārvaldes izdevumi		(34)	(71)
Kopā izdevumi	11	(198 474)	(180 380)
Ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)			
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)	12	(50 737)	(282 051)
Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)	13	775 727	(240 034)
Ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)		724 990	(522 085)
Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi), kas attiecināmi uz ieguldījumu plāna dalībniekiem			
		1 095 541	(231 294)

Pielikumi no 16. līdz 40. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 12. līdz 40. lapai ir apstiprinājusi ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
 Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
 valdes priekšsēdētājs

_____
 Aleksejs Marčenko

Ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Neto aktīvu kustības pārskats

	2019 EUR	2018 EUR
Neto aktīvi pārskata gada sākumā	23 696 085	20 625 054
Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi), kas attiecināmi uz ieguldījuma plāna dalībniekiem	1 095 541	(231 294)
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtās naudas summas	15 436 533	4 935 547
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās un izmaksājamās naudas summas	(2 611 419)	(1 633 222)
Neto aktīvu pieaugums pārskata gadā	13 920 655	3 071 031
Neto aktīvi pārskata gada beigās	37 616 740	23 696 085
leguldījumu plāna daļu skaits pārskata gada sākumā	9 445 418	8 132 735
leguldījumu plāna daļu skaits pārskata gada beigās	14 421 091	9 445 418
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata gada sākumā	2.5087387	2.5360540
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata gada beigās	2.6084531	2.5087387

Pielikumi no 16. līdz 40. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 12. līdz 40. lapai ir apstiprinājuši ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
 Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
 valdes priekšsēdētājs

_____
 Aleksejs Marčenko

leguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Naudas plūsmas pārskats

	Pielikums	2019 EUR	2018 EUR
Naudas plūsma pamatdarbības rezultātā			
Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi), kas attiecināma uz ieguldījumu plāna dalībniekiem		1 095 541	(231 294)
Korekcijas:			
Aprēķinātie procenti		(569 025)	(471 171)
Naudas līdzekļu samazinājums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās			
Neto izmaiņas uzkrātajos izdevumos		2 998	(102 196)
Neto izmaiņas termiņnoguldījumos		(5 097 999)	982 000
Neto izmaiņas finanšu aktīvos un saistībās, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		(8 285 563)	(302 690)
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		(12 854 048)	(125 351)
Saņemtie procentu ienākumi		575 377	457 417
Naudas līdzekļu samazinājums pamatdarbības rezultātā		(12 278 671)	332 066
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā			
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtās naudas summas		15 436 533	4 935 547
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās naudas summas		(2 611 419)	(1 633 222)
Naudas līdzekļu pieaugums finansēšanas darbības rezultātā		12 825 114	3 302 325
Naudas līdzekļu pieaugums		546 443	3 634 391
Naudas līdzekļi pārskata perioda sākumā		4 572 958	938 567
Naudas līdzekļi pārskata perioda beigās	8	5 119 401	4 572 958

Pielikumi no 16. līdz 40. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 12. līdz 40. lapai ir apstiprinājusi ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības "INVL Asset Management" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
 Andrejs Martinovs

IPAS "INVL Asset Management"
 valdes priekšsēdētājs

_____
 Aleksejs Marčenko

Ieguldījuma plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2020. gada 6. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Finanšu pārskata pielikumi

1. Vispārīgā informācija par pensiju plānu

VFPSL ieguldījumu plāns INVL Konservatīvais 58+ (turpmāk tekstā - Plāns) savu darbību uzsāka 2003. gada 21. janvārī, kad no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras tika saņemta pirmā iemaksa Plānā. Ieguldījumu plānam ir izvēlēta konservatīva ieguldījumu politika, kas nodrošina šī ieguldījumu plāna investīciju stabilitāti.

Plāns ir Fondētās pensiju sistēmas dalībnieks, kas izveidota Latvijā saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likumu. Plānam ir jānodrošina Plāna dalībnieku pensijas kapitāla aizsardzība pret inflāciju un ilgtermiņa peļņa no līdzekļu ieguldīšanas finanšu instrumentos, kas ļautu uzkrāt papildus pensiju kapitālu.

Ieguldījumu plāns nav juridiska persona un tas nav emitējis pašu kapitāla akcijas vai daļas. Ieguldījumu plāna dzēšamās daļas netiek kotētas biržā un publiski tirgotas.

Pārskata periodā un pārskata perioda beigās Plāna aktīvi nav bijuši iekļāti vai citādi apgrūtināti.

Ieguldījumu plāna līdzekļu pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management", juridiskā adrese: Elizabetes iela 10B-1, Rīgā, LV-1010. Sabiedrības pārvaldīšanā atrodas sekojoši Fondēto pensiju sistēmas ieguldījumu plāni: ieguldījumu plāns INVL Maksimālais 16+, ieguldījumu plāns INVL Ekstra 47+ un ieguldījumu plāns INVL Komforts 53+.

Ieguldījumu plāna līdzekļu turētājbanka ir AS "SEB banka", juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-1076.

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi

2.1. Pārskata sagatavošanas pamats

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kā to nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumi "Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi".

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējās iegādes vērtības uzskaites principu, kas modificēts, pārvērtējot patiesajā vērtībā novērtētos finanšu instrumentus ar atspoguļojumu peļņai vai zaudējumos.

Šo finanšu pārskatu sagatavošanā netiek piemērots 26. Starptautiskais grāmatvedības standarts (turpmāk – SGS), jo Plāns ietilpst valsts izveidotā pensiju sistēmā, tā rīcībā nav informācija par saņemto līdzekļu īpašniekiem un tas neadministrē un tam nav pieeja pensiju izmaksu aprēķiniem. Saņemamo naudas summu apmērs ir atkarīgs no dalībnieku valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām.

Finanšu pārskati sagatavoti, balstoties uz uzskaites politikas pēctecības principu, ar ko izprot kārtējā perioda finanšu pārskatu sagatavošanā pielietoto grāmatvedības principu atbilstību iepriekšējā periodā izmantotajiem principiem, izņemot grāmatvedības politikas izmaiņas, kas minētas 2.2 un 2.3. punktos.

Finanšu pārskatā par naudas vienību lietota Latvijas Republikas naudas vienība eiro (EUR), kas ir arī Plāna funkcionālā valūta.

2.2. Izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikās

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz Plāna finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti. Visi rādītāji finanšu pārskatos ir norādīti Latvijas oficiālajā valūtā (EUR), ja nav norādīts citādi.

2.3. Jauni standarti un interpretācijas

Jauni standarti un interpretācijas, kas stājušies spēkā šajā pārskata gadā

Plāns ir pieņēmis turpmāk aprakstītos jaunus standartus un standartu papildinājumus, ieskaitot no tiem izrietošus papildinājumus citos standartos, kuri sākotnēji jāpiemēro pārskata gadā, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un kas nekādā veidā nav ietekmējuši šos finanšu pārskatus:

- 16. SFPS "Noma"
- 23. SFPIK "Nenoteiktība lenākuma nodokļa uzskaitē",
- Grozījumi 9. SFPS "Finanšu instrumenti" – Priekšapmaksas instrumenti ar negatīvo kompensāciju,
- Grozījumi 28. SGS "Asociētie uzņēmumi un kopuzņēmumi" – Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos,
- Grozījumi 19. SGS "Darbinieku labumi" – Plāna grozījumi, ierobežojumi vai norēķini, un
- Ikgadējie SFPS uzlabojumi 2017.

Vairāki jauni standarti un interpretācijas ir publicēti, kas sākotnēji jāpiemēro pārskata gados, kas sākas pēc 2019. gada 1. janvāra, vai arī nav pieņemti lietošanai Eiropas Savienībā:

- Grozījumi 3. SFPS "Biznesa apvienošana" – Biznesa definīcija (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk, pagaidām nav pieņemti ES).
- Grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu uzrādīšana" un 8. SGS "Grāmatvedības politikas, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un kļūdas" – Būtiskuma definīcija (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk, pagaidām nav pieņemti ES).
- Grozījumi 10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" un 28. SGS "Asociētie uzņēmumi un kopuzņēmumi" – Pārdošanas vai aktīvu nodošanas darījumi starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu (spēka stāšanās datums šobrīd nav noteikts, pagaidām nav pieņemti ES).

Plāna pārvaldnieks ir pieņēmis lēmumu neieviešāt jaunus standartus un interpretācijas pirms to spēkā stāšanās datuma. Plāna pārvaldnieks uzskata, ka jaunu standartu, grozījumu un interpretāciju ieviešanai nav un nebūs būtiskas ietekmes uz Plāna finanšu pārskatiem to ieviešanas gadā.

2.4. Finanšu instrumenti

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Finanšu aktīvi un finanšu saistības tiek atzītas neto aktīvu pārskatā datumā, kad attiecīgā instrumenta līguma nosacījumi ir kļuvuši saistoši Plānam.

Finanšu aktīvi vai finanšu saistības tiek sākotnēji novērtēti patiesajā vērtībā, pieskaitot darījuma izmaksas, kas tieši saistītas ar finanšu aktīvu vai finanšu saistību iegādi, izņemot, ja finanšu aktīvi vai finanšu saistības klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi vai finanšu saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvu vai saistību, kas tiek novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos, darījumu izmaksas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos. Pēc sākotnējās atzīšanas finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti paredzami kredītzaudējumi, kā rezultātā kredītzaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, kad aktīvs ir tikko atzīts.

Ja finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība atšķiras no darījuma cenas sākotnējās atzīšanas brīdī, Plāns atzīst starpību šādi:

Ja patieso vērtību var noteikt izmantojot identiska aktīva vai saistību aktīvā tirgū kotētu cenu (t.i, 1. līmeņa patiesās vērtības hierarhija) vai pamatojoties uz vērtēšanas paņēmieni, kas izmanto tikai novērojamos tirgus datus, starpība tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.4. Finanšu instrumenti (turpinājums)

Visos pārējos gadījumos starpība tiek atlikta un atlikto pirmās dienas peļņas vai zaudējumu atzīšanas termiņš tiek noteikts individuāli. Tie var tikt amortizēti instrumenta darbības laikā, atlikti līdz brīdim, kad instrumenta patieso vērtību var noteikt, izmantojot novērojamus tirgus datus, vai realizācijas brīdī.

Klasifikācija

Finanšu aktīvi sākotnējās atzīšanas brīdī tiek klasificēti vienā no šādām kategorijām:

- Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (AI);
- Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos (PVPZA);

Finanšu aktīvu atzīšana un klasifikācija augstāk minētajās kategorijās balstās uz abiem zemāk norādītajiem faktoriem:

- Sabiedrības izvēlēto biznesa modeli finanšu aktīvu pārvaldīšanā;
- Finanšu aktīva līgumiskās naudas plūsmas pazīmēm.

Finanšu aktīvu novērtē amortizētajās izmaksās, ja ir izpildīti šādi divi nosacījumi:

- Finanšu aktīvs tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas, un
- Finanšu aktīva līgumiskie noteikumi paredz naudas plūsmas, ko veido vienīgi pamatsummas un procentu maksājumi.

Finanšu aktīvu novērtē patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja ir izpildīti sekojošie nosacījumi:

- Finanšu aktīvs tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir realizēt naudas plūsmas, veicot instrumenta aktīvu pirkšanu un pārdošanu pamatojoties uz to patieso vērtību;
- Atvasinātais finanšu instruments tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir gūt peļņu no atvasinātā instrumenta vērtības izmaiņām atbilstoši attiecīgā mainīgā lieluma izmaiņām (procentu likmes, finanšu instrumenta cenas, preces cenas, valūtas kursa, cenu vai likmju indeksa, kredītreitīngā vai kredītu indeksa, vai cita mainīgā lieluma);
- Finanšu aktīvi to sākotnējās atzīšanas brīdī neatsaucami tika noteikti, kā tādi, kuru patiesās vērtības izmaiņas atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja tādējādi tiks novērsta vai ievērojami samazināta novērtēšanas vai atzīšanas nekonsekvence, un tas ir stingri pamatots.

Prasības pret kredītiestādēm, termiņnoguldījumi un debitoru parādi ietver līgumiskās naudas plūsmas pazīmes, ko veido vienīgi pamatsumma un procentu maksājumi, līdz ar ko tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā.

Amortizētā vērtība un efektīvā procentu likme

Amortizētā vērtība ir summa, par kādu finanšu aktīvs vai finanšu saistības tiek novērtētas sākotnējās atzīšanas brīdī, atskaitot pamatsummas atmaksu, plus vai mīnus kumulatīvā amortizācija, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, attiecībā uz jebkuru starpību starp sākotnējo summu un termiņu, un, ja ir finanšu starpība, un aktīviem, kas tiek koriģēti par zaudējumu summu.

Efektīvā procentu likme ir likme, kas precīzi diskontē aplēstos nākotnes naudas maksājumus vai ieņēmumus no paredzamā finanšu aktīva vai finanšu saistību ilguma līdz finanšu aktīva bruto uzskaites vērtībai (t.i. tās amortizētajai pašizmaksai pirms vērtības samazināšanās vērtības samazinājuma) vai amortizētajām finanšu saistību izmaksām. Aprēķinā netiek ņemti vērā paredzamie kredītu zaudējumi un ietver darījumu izmaksas, prēmijas vai atlaides un maksas, kas ir faktiskās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, piemēram, sākotnējās maksas.

Kad Plāns pārskata nākotnes naudas plūsmu aplēses, attiecīgo finanšu aktīvu vai finanšu saistību uzskaites vērtību koriģē, lai atspoguļotu jauno novērtējumu, kas diskontēts, izmantojot sākotnējo efektīvo procentu likmi. Visas izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos.

2.4. Finanšu instrumenti (turpinājums)

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti iekļauj valūtas mijmaiņas, biržā netirgotus nākotnes līgumus un biržā tirgotus nākotnes līgumus.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā datumā, kurā noslēgts atvasinātais līgums, un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Visi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, vai kā pasīvi, ja to patiesā vērtība ir negatīva.

Izmaiņas atvasināto finanšu instrumentu patiesajā vērtībā tiek atzītas visaptverošo ienākumu pārskatā periodā, kurā tās ir radušās.

Atvasinātie finanšu instrumenti var tikt iegulti citos līgumos („apkalpošanas līgums”). Iegultais atvasinātais finanšu instruments ir nodalīts no apkalpošanas līguma, un tas tiek uzskaitīts kā atvasinātais finanšu instruments, ja iegultā atvasinātā finanšu instrumenta ekonomiskā būtība un riski nav saistīti ar apkalpošanas līguma ekonomisko būtību un riskiem, atsevišķs instruments ar tādiem pašiem nosacījumiem kā iegūtajam atvasinātajam finanšu instrumentam atbilstu atvasinātā finanšu instrumenta definīcijai; apvienoto finanšu instrumentu nenovērtē patiesajā vērtībā ar izmaiņu patiesajā vērtībā atspoguļojumu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Atvasinātie finanšu instrumenti, kas iekļauti patiesajā vērtībā novērtētajos aktīvos vai saistībās ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, netiek uzrādīti atsevišķi.

Lai arī Plāns veic darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem riska ierobežošanas nolūkos, Plāns nepiemēro risku ierobežošanas uzskaiti.

Finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas novērtēti amortizētajā vērtībā

Finanšu aktīvu vai saistības sākotnēji novērtē to patiesajā vērtībā, plus finanšu aktīva vai saistību gadījumā, kas nav novērtēts patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz finanšu aktīva vai saistību iegādi vai emisiju.

Pēc sākotnējās atzīšanas finanšu aktīvi, tostarp atvasinātie instrumenti, kas ir aktīvi, tiek novērtēti to patiesajā vērtībā, bez jebkādiem atskaitījumiem par darījuma izmaksām, kas var rasties, tos pārdodot vai citādi atsavinot, izņemot:

- debitoru parādi (kredīti), kas tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

Visas finanšu saistības, izņemot tās, kas atzītas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un finanšu saistības, kas rodas, ja finanšu aktīva, kas uzrādīts patiesajā vērtībā, pārvedums nekvalificējas kā atzīšanas pārtraukšana, tiek novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Prēmijas un atlaides, ieskaitot sākotnējās darījumu izmaksas, tiek iekļautas saistītā instrumenta uzskaites vērtībā un amortizētas, pamatojoties uz instrumenta efektīvo procentu likmi.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā vērtībā

Prasības pret centrālajām bankām, prasības pret finanšu institūcijām un debitoru parādi tiek klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, ja tiek ievēroti šādi kritēriji:

- tie tiek turēti uzņēmējdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir sasniegts, iekasējot līgumiskās naudas plūsmas (“Turēts, lai iekasētu” biznesa modelis);
- to līgumiskās naudas plūsmas veido tikai pamatsummas un procentu maksājumi par atlikušo pamatsummu;

Plāns to sākotnējā atzīšanas brīdī nenosaka kā patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Finanšu aktīvi, kas atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem, tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā un uz tiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās modelis.

2.4. Finanšu instrumenti (turpinājums)

Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā

Visas finanšu saistības sākotnēji tiek atzītas patiesajā vērtībā, un aizdevumu un aizņēmumu gadījumā, atskaitot tieši attiecināmās darījumu izmaksas. Pēc sākotnējās atzīšanas procentus nesošās finanšu saistības tiek atzītas amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot EPL metodi. Peļņa vai zaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, kad saistību atzīšana tiek pārtraukta, kā arī izmantojot EPL metodi. Amortizētā iegādes vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā visas iegādes atlaides vai prēmijas, kā arī maksas vai izmaksas, kas ir neatņemama EPL sastāvdaļa. EPL amortizācija tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā neto procentu ienākumi.

2.5. Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Patiesā vērtība ir cena, kas tiktu saņemta par aktīvu pārdošanu vai samaksāta nododot saistības, darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Saistību patiesā vērtība atspoguļo saistību neizpildes risku.

Kad iespējams, Plāns novērtē finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot aktīvā tirgū noteiktās finanšu instrumenta cenas. Tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, ja cenas tajā ir viegli un regulāri pieejamas un atspoguļo patiesos un regulāros tirgus darījumus, kas veikti saskaņā ar brīvā tirgus principiem.

Ja finanšu instrumenta tirgus nav aktīvs, Plāns nosaka patieso vērtību, izmantojot kādu no vērtēšanas paņēmieniem. Vērtēšanas paņēmieni ietver jaunāko starp informētām, ieinteresētām pusēm darījumu nosacījumiem atbilstošu tirgus darījumu informāciju (ja tāda pieejama); cita finanšu instrumenta, kas būtībā ir tāds pats, pašreizējās patiesās vērtības izmantošanu, diskontētu naudas plūsmu analīzes un iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļu izmantošanu.

Izvēlētajā vērtēšanas paņēmienā tiek izmantoti pēc iespējas vairāk tirgus dati, pēc iespējas mazāka palāvivība uz Plāna specifiskajiem datiem, tiek ietverti visi faktori, ko tirgus dalībnieki apsvērtu, nosakot instrumenta cenu, un kas atbilst pieņemtajai finanšu instrumentu cenas noteikšanas ekonomiskajai metodikai. Vērtēšanā izmantotie dati patiesi atspoguļo tirgus prognozes un finanšu instrumentam piemītošā riska atdeves faktoru novērtējumu. Plāns periodiski pārskata vērtēšanas paņēmienus un pārbauda to derīgumu, izmantojot cenas pēdējos tirgus darījumos ar tādiem pašiem finanšu instrumentiem vai pamatojoties uz citiem pieejamiem tirgus datiem.

Sākotnējā atzīšanā vislabākais finanšu instrumenta patiesās vērtības pierādījums ir darījuma cena, t. i., dotās vai saņemtās atlīdzības patiesā vērtība, ja vien par šā instrumenta patieso vērtību neliecina salīdzinājums ar citiem pašreizējiem tirgus darījumiem ar to pašu instrumentu (t. i., bez modifikācijām vai pārstrukturizācijas) vai balstās uz vērtēšanas paņēmieni, kura mainīgie faktori ietver tikai tirgu datus.

Kad pie sākotnējās atzīšanas darījuma cena ir vislabākais patiesās vērtības pierādījums, finanšu instruments tiek sākotnēji atzīts darījuma cenā un starpība starp šo cenu un vērtību, kas sākotnēji iegūta no vērtēšanas modeļa, pēc tam tiek atzīta visaptverošo ienākumu pārskatā atkarībā no darījuma individuālajiem faktiem un apstākļiem, bet ne vēlāk kā tad, kad vērtību pilnībā pamato tirgus dati vai arī darījums ir pabeigts.

Aktīvi un garās pozīcijas tiek novērtētas, atsaucoties uz solīto cenu (bid price) pārskata datumā; saistības un īsās pozīcijas tiek novērtētas, atsaucoties uz prasīto cenu (asking price). Kad Plānam ir pozīcijas, kas savstarpēji izslēdz riskus, vidējās tirgus cenas tiek izmantotas, lai aprēķinātu savstarpēji izslēdzošās riska pozīcijas un solītās un prasītās cenas labojumi tiek piemēroti tikai tīrajai atklātajai pozīcijai, ja nepieciešams. Patiesās vērtības atspoguļo finanšu instrumenta kredītrisku un ietver korekcijas, kurās ņemts vērā darījuma puses kredītrisks, ja nepieciešams. Patiesās vērtības aplēses, ko iegūst no modeļiem, tiek koriģētas, ņemot vērā citus faktorus, piemēram, likviditātes risku vai modeļa neskaidrības, tādā mērā, par kādu Plāns uzskata, ka ar Plānu nesaistīts tirgus dalībnieks ņemtu tos vērā, nosakot darījuma cenu.

Vairākas Plāna grāmatvedības uzskaites politikas pieprasa finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības noteikšanu. Patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas turpmāk aprakstītās metodes. Ja nepieciešams, plašāka informācija par pieņēmumiem, kas izdarīti patiesās vērtības noteikšanā, ir uzrādīti attiecīgajās finanšu pārskata piezīmēs.

2.6. Aplēses un spriedumi

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, vadībai ir nepieciešams izdarīt spriedumus, aplēses un pieņēmumus, kuri ietekmē grāmatvedības uzskaites politikas piemērošanu un uzskaitītās aktīvu un saistību summas, ieņēmumus un izdevumus. Aplēšu un ar tām saistīto pieņēmumu pamatā ir vēsturiskā pieredze un dažādi pārējie faktori, kuri tiek uzskatīti par saprātīgiem attiecīgajos apstākļos un kuru rezultāts veido pamatu lēmumu pieņemšanai par aktīvu un saistību finanšu stāvokļa pārskata vērtību, kuru nav iespējams noteikt, izmantojot citus avotus. Patiesie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm.

Aplēses un ar tām saistītie pieņēmumi tiek regulāri pārbaudīti. Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs tiek atzītas tajā periodā, kurā attiecīgās aplēses tiek pārskatītas, ja izmaiņas ietekmē tikai attiecīgo periodu, vai arī periodā, kad aplēses tiek pārskatītas, un nākamajos periodos, ja izmaiņas ietekmē gan kārtējo, gan nākamos periodus.

Aplēses un spriedumi par patiesās vērtības noteikšanu (skatīt arī 2.5. pielikumu) un zaudējumiem no vērtības samazināšanās (skatīt arī 2.7. pielikumu) ir Plāna vissvarīgākās grāmatvedības aplēses.

2.7. Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Uz šādiem finanšu instrumentiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās prasības:

- finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā.

Finanšu instrumentiem, kas ietilpst vērtības samazināšanās modeļa darbības jomā, zaudējumu atlīdzība par paredzamajiem kredītu zaudējumiem tiek aprēķināta šādi:

- Finanšu instrumenti bez būtiska kredītriska pieauguma kopš sākotnējās atzīšanas (vai finanšu instrumenti, kuriem tiek uzskatīts, ka tiem ir zems kredītrisks) – paredzamie kredītzaudējumi tiek aprēķināti par summu, kas atbilst 12 mēnešu paredzamajiem kredītu zaudējumiem,
- Finanšu instrumenti bez vērtības samazināšanās, bet ar būtisku kredītriska pieaugumu kopš sākotnējās atzīšanas paredzamie kredītzaudējumi tiek aprēķināti par summu, kas vienāda ar paredzamajiem kredītzaudējumiem mūža laikā,
- Finanšu instrumenti ar vērtības samazināšanos - paredzamie kredītzaudējumi tiek aprēķināti tādā apmērā, kas vienāds ar paredzamajiem kredītzaudējumiem mūža laikā.

Kredītzaudējumi ir starpība starp visām līgumā noteiktajām naudas plūsmām, kas ir jāatmaksā saskaņā ar līgumu, un visām naudas plūsmām, kuras Plāns plāno saņemt (t.i., visiem naudas iztrūkumiem), diskontējot ar sākotnējo efektīvo procentu likmi (vai kredīta koriģēto efektīvo procentu likmi par finanšu aktīviem, kas iegādāti vai izdoti ar vērtības samazināšanos). Plāns novērtē naudas plūsmas, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līgumiskos nosacījumus (piemēram, priekšapmaksas, pagarināšanu, pārdošanas un līdzīgas iespējas), izmantojot paredzamo šī finanšu instrumenta darbības laiku. Šīs naudas plūsmas ietver naudas plūsmas, kas rodas, pārdojot nodrošinājumu vai citus kredīta uzlabojumus, kas ir neatņemama līguma noteikumu sastāvdaļa.

Plāns katrā pārskata datumā novērtē, vai finanšu instrumenta kredītrisks kopš sākotnējās atzīšanas ir ievērojami palielinājies, analizējot saistību nepildīšanas riska izmaiņas finanšu instrumenta paredzamajā darbības laikā.

2.7. Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās (turpinājums)

Lai veiktu šo novērtējumu, Plāns salīdzina finanšu instrumenta saistību neizpildes risku pārskata datumā ar finanšu instrumenta saistību neizpildes risku tā sākotnējās atzīšanas brīdī, ņemot vērā atbilstošu un pamatotu informāciju, kas ir pieejama bez nevajadzīgām izmaksām vai piepūles, kas liecinātu par būtisku kredītriska palielināšanos kopš sākotnējās atzīšanas:

- būtiskas emitenta vai aizņēmēja finansiālās grūtības;
- līguma pārkāpums, piemēram, saistību neizpilde vai kavējums;
- aizņēmēja aizdevējs (-i) ekonomisku vai līgumisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālajām grūtībām, piešķirusi aizņēmējam koncesiju (-as), ko aizdevējs (-i) citādi neizskatītu;
- ir iespējams, ka aizņēmējs bankrotēs vai sagaidāma tā finanšu reorganizācija;
- aktīva tirgus izzušana finanšu aktīvam finansiālu grūtību dēļ; vai
- finanšu aktīva pirkšana vai iegāde ar lielu atlaidi, kas atspoguļo radušos kredītzaudējumus.

Iespējams, ka nevar identificēt vienu atsevišķu notikumu - tā vietā vairāku notikumu kopējais efekts varētu izraisīt finanšu aktīva vērtības samazināšanos.

Paredzamo kredītzaudējumu novērtēšanas process ir iedalīts trīs posmos:

1. posms – finanšu instrumenti, kuriem nav konstatēta būtiska kredītriska palielināšanās kopš to sākotnējās atzīšanas, jo:

- nav sagaidāmas problēmas ar darījumu partnera saistību izpildi attiecībā uz naudas plūsmām, jo pašreizējā un nākotnes naudas plūsma ir pietiekama, lai pildītu saistības;
- finanšu instrumenti ar zemu kredītrisku; finanšu instrumenta kredītrisks ir zems, ja finanšu instrumentam ir zems saistību neizpildes risks. Ja finanšu instrumentam ārējā novērtējumā ir piešķirta "ieguldījumu kategorija" (t.i. BBB- un labāks), uzskata, ka tam ir zems kredītrisks.

2. posms – finanšu instrumenti, kuriem pēc sākotnējās atzīšanas ir būtiski palielinājies kredītrisks (ja vien tiem nav zems kredītrisks vērtēšanas datumā), bet tiem nav objektīvu pierādījumu par vērtības samazināšanos. Neatkarīgi no tā, kādā veidā Plāns novērtē, vai kredītrisks ir būtiski palielinājies, ja finanšu instrumenta līgumisko maksājumu termiņa kavējums pārsniedz 30 dienas, tiek uzskatīts, ka finanšu instrumenta kredītrisks ir būtiski palielinājies.

3. posms - finanšu instrumenti, kuriem ir objektīvi pierādījumi par vērtības samazinājumu novērtēšanas datumā, t.i. tiem tiek konstatēta saistību neizpilde un/vai piešķirts ienākumus nenesošā darījuma statuss. Tiek uzskatīts, ka saistību neizpilde ir notikusi un finanšu instruments uzskatāms par ienākumus nenesošu, ja:

- tie ir riska darījumi, kuru izpildes termiņa kavējums pārsniedz 90 dienas;
- uzskatāms, ka parādnieks bez nodrošinājuma realizēšanas, visticamāk, nespēs pilnībā nokārtot savas kredītsaistības neatkarīgi no kavēto summu pastāvēšanas un no termiņa kavējuma dienu skaita.

Kredītriska analīze ir atspoguļota 7.pielikumā. Visus norēķinus par finanšu instrumentu iegādi un pārdošanu pārskata gadā Plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

2.8. Naudas vienība un ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Šajā finanšu pārskatā atspoguļotie rādītāji ir izteikti Latvijas oficiālajā valūtā – eiro (EUR).

Darījumi ārvalstu valūtās tiek pārrēķināti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā kursa, kuru nosaka pamatojoties uz Eiropas Centrālo Banku sistēmas un citu centrālo banku saskaņošanas procedūru un kurš tiek publicēts Eiropas Centrālās bankas interneta vietnē.

Pārskata perioda pēdējā dienā visi monetārie aktīva un pasīva posteņi ārvalstu valūtās tika pārrēķināti eiro pēc likmes, kas publicēta Eiropas Centrālās bankas interneta vietnē.

Valūta	31.12.2019	31.12.2018
USD	1.1234	1.145

Norēķinu par ārvalstu valūtās veiktajiem darījumiem un ārvalstu valūtās nominēto monetāro aktīvu un saistību vērtības pārrēķināšanas rezultātā gūtā ārvalstu valūtas peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda ienākumu un izdevumu pārskatā.

2.9. Ienākumu un izdevumu atzīšana

Ienākumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti leguldījumu plāna ienākumu un izdevumu pārskatā, piemērojot uzkrāšanas principu, neatkarīgi no to saņemšanas vai maksāšanas datuma, piemērojot efektīvo procentu likmes metodi. Ienākumi no dividendēm tiek atzīt brīdī, kad rodas likumīgas tiesības uz tām. Uzkrāto ienākumu atspoguļošana ienākumu un izdevumu pārskatā notiek tikai tad, kad nepastāv šaubas par to saņemšanu. Procentu izdevumi Plānam rodas no maksājumiem kredītiestādēm par norēķinu konta atlikumu virs 1 milj.EUR.

2.10. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no prasībām uz pieprasījumu pret kredītiestādēm. Naudas plūsmas pārskats sagatavots pēc netiešās metodes.

2.11. Izdevumi

Plāna izdevumi tiek aprēķināti un ierobežoti atbilstoši spēkā esošajiem Prospektiem un pensiju sfēru regulējošiem likumdošanas aktiem. No Plāna līdzekļiem tiek segta atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam, Turētājbankai, kā arī maksājumi trešajām personām, kas izriet no saņemtajiem pakalpojumiem un izdevumus attaisnojošiem dokumentiem. Pārskata 11. pielikumā ir aprakstītas spēkā esošās likmes, aprēķinu un maksāšanas kārtība.

2.12. Nodokļu saistības

Plāns nav juridiska persona, tādēļ tas, saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas prasībām nav uzņēmumu ienākuma nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa maksātājs.

2.13. Ieguldījumu Plāna daļas

Valsts fondēto pensiju shēmas 2. līmeni administrē Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA), kas ir atbildīga par dalībnieku sociālo iemaksu reģistrēšanu dalībnieka kontā un to uzskaiti. Katram dalībniekam ir tiesības izvēlēties līdzekļu pārvaldītāju, kas pārvaldīs dalībnieka uzkrātās iemaksas, iesniedzot iesniegumu VSAA. Dalībnieki var mainīt izvēlēto ieguldījumu pārvaldnieku vienu reizi gadā un izvēlēto ieguldījumu plānu divas reizes gadā. VSAA veic dalībnieku kapitāla iemaksas un izmaksas.

Lai nodrošinātu valsts fondēto pensiju shēmas administrēšanas procesu, ieguldījumu Plāna līdzekļi tiek izteikti ieguldījumu Plāna dzēšamās daļās (turpmāk – ieguldījuma Plāna daļas). Ieguldījumu Plāna daļa ir ieguldījumu Plānā iemaksāto līdzekļu uzskaites vienība, kas tiek izmantota darījumos ar šiem līdzekļiem. Ieguldījumu Plāna daļa nav vērtspapīrs un tā nav iekļauta fondu biržu sarakstos.

Plāna daļas vērtība mainās atkarībā no ieguldījumu Plāna darbības rezultātiem. Katras darba dienas beigās līdzekļu pārvaldītājs aprēķina ieguldījumu Plāna līdzekļu vērtību un ieguldījumu Plāna daļas vērtību. Ieguldījumu Plāna daļas vērtība ir attiecība starp ieguldījumu Plāna līdzekļu vērtību uz aprēķina brīdi un uz aprēķina brīdi reģistrēto ieguldījumu Plāna daļu skaitu. Ieguldījumu Plāna daļas vērtību lieto ieguldījumu Plāna daļu skaita aprēķināšanai un dzēšanai.

Ieguldījumu Plāns saņem naudas summas Plāna kontā Turētājbankā piecu dienu laikā pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk VSAA) veiktās obligāto iemaksu reģistrēšanas dalībnieka kontā. Līdzekļu pārvaldītājs saņemtos naudas līdzekļus izsaka ieguldījumu Plāna daļās un reģistrē ieguldījumu Plāna daļu reģistrā.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu, Plāna ieguldījumu pārvaldītājam nav pieejama informācija par individuāliem dalībniekiem un izmaksām pieejamo neto aktīvu termiņstruktūru. Plāna daļas VSAA var dzēst jebkurā brīdī.

Ieguldījumu Plāna daļas līdzekļu pārvaldītājs dzēš, saņemot no VSAA elektronisku rīkojumu par ieguldījumu Plāna daļu dzēšanu ar norādi par dzēšamo ieguldījumu Plāna daļu skaitu. Ieguldījumu Plāna daļas var tikt dzēstas, ja dalībnieks iesniedz VSAA attiecīgu iesniegumu par līdzekļu pārvaldītāja vai ieguldījumu Plānu maiņu, tiek sasniegts pensionēšanās vecums vai VSAA saņem informāciju par shēmas dalībnieka nāvi. Pārskaitāmā summa ir no VSAA saņemtā rīkojumā norādītā dzēšamo ieguldījumu Plāna daļu skaita reizinājums ar ieguldījumu Plāna daļas vērtību attiecīgajā aprēķina brīdī. Pārskaitāmo summu līdzekļu pārvaldītājs pārskaita uz VSAA norādīto kontu ne vēlāk kā triju darba dienu laikā pēc ieguldījumu Plāna daļu dzēšanas rīkojuma saņemšanas.

Līdzekļu saņemšana un dzēšana tiek atspoguļoti neto aktīvu kustības pārskatā kā darījumi ar ieguldījumu Plāna daļām.

3. Informācija par risku pārvaldīšanu

Riska pārvaldīšana pamatojas uz IPAS „INVL Asset Management” organizatorisko struktūru. Ieguldījumu Plāna līdzekļu pārvaldē IPAS „INVL Asset Management” ievēro likumus, normatīvajos aktos, kā arī Plāna prospektā noteiktās prasības attiecībā uz risku ierobežošanu. Riski, kas saistīti ar Plāna līdzekļu pārvaldīšanu, tiek novērtēti regulāri, nepieciešamības gadījumā veicot attiecīgas korekcijas Plāna ieguldījumu struktūrā.

Darījuma partnera kredītrisks – risks, kas rodas, ja darījumu partneris, ar kuru Līdzekļu pārvaldītājs uz ieguldījumu plāna rēķina ir noslēdzis darījumu, nevar izpildīt savas saistības pret ieguldījumu plānu.

Pirms darījuma veikšanas tiek veikta atbilstoša darījuma partnera analīze, kā arī tiek sekots darījuma partnera finansiālajai situācijai visā darījuma laikā. Plāna darījuma partneri pamatā ir Latvijas Republikā un Lietuvas Republikā reģistrētas kredītiestādes.

Emitenta kredītrisks – risks, kas rodas, ja darījumu partneris, ar kuru Līdzekļu pārvaldītājs uz ieguldījumu plāna rēķina ir noslēdzis darījumu, nevar izpildīt savas saistības pret ieguldījumu plānu.

Pirms ieguldījumu veikšanas tiek veikta atbilstoša emitenta un valsts, kurā emitents veic savu saimniecisko darbību, risku analīze, kā arī tiek sekots emitenta un attiecīgo valstu finansiālajai un ekonomiskajai situācijai visā ieguldījuma laikā. Risks tiek mazināts, ieguldot ne vairāk kā 10% no aktīviem viena emitenta finanšu instrumentos.

Likviditātes risks – nespēja noteiktā laika periodā realizēt kādu no ieguldījumu plāna aktīviem par pieņemamu cenu, vai arī nepietiekošas naudas plūsmas rezultātā nespēja maksāt trešajām personām par pakalpojumiem.

Likviditātes risks tiek samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu tirgus analīzi, nodrošinot ieguldījumu diversifikāciju, kā arī daļu ieguldījumu plāna aktīvu turot naudas līdzekļu veidā, analizējot datus par dalībnieku plānu maiņu un saistītām naudas plūsmām, kā arī veicot Plāna dalībnieku un naudas plūsmas prognozi. Risks tiek ierobežots pamatā ieguldot finanšu instrumentos, kas ir iekļauti fondu biržu sarakstos. 6. pielikumā ir apkopota informācija par aktīviem pēc atlikušā ieguldījuma termiņa, kas aprēķināts no bilances datuma līdz noteiktajam dzēšanas termiņam.

Atklāto valūtas pozīciju risks – ieguldījumu plāna aktīvi var tikt ieguldīti ārvalstu valūtās nominētos finanšu instrumentos. Mainoties ārvalstu valūtu kursiem attiecībā pret uzskaites valūtu, ieguldījumu plāna aktīvu vērtība var vai nu samazināties, vai palielināties.

Atklāto valūtas pozīciju risks tiek ierobežots, nosakot, ka ar fondētā pensijas kapitāla izmaksas valūtu nesaistītās valūtās nominētos finanšu instrumentos var izvietot tikai līdz 30% no ieguldījumu plāna aktīviem. Ieguldījumu plāna aktīvu izvietojums ar saistībām nesaskaņotā vienā valūtā nedrīkst pārsniegt 10% no ieguldījumu plāna aktīviem. Sabiedrība izmanto atvasinātos instrumentus ārvalstu valūtu riska samazināšanai. Plāna pārskata 4.3.2. un 7. pielikumos tiek atspoguļota informācijai par noslēgtajiem atvasināto instrumentu līgumiem ārvalstu valūtu riska samazināšanai un 7. SFPS pieprasītā atklāto valūtas pozīciju riska analīze.

Procentu likmju svārstību risks – mainoties tirgus procentu likmēm var mainīties ieguldījumu plāna aktīvu vērtība, kas var negatīvi ietekmēt ieguldījumu plāna darbības rezultātus. Risks tiek ierobežots, veicot ieguldījumus finanšu instrumentos ar dažādiem dzēšanas termiņiem.

Cenu svārstību risks – ieguldījumu cenu svārstības tieši ietekmē Plāna aktīvu vērtību. Veicot ieguldījumus, Plāna pārvaldnieks nodrošina adekvātu ieguldījumu analīzi un diversifikāciju dažādos ieguldījumu objektos, tādējādi samazinot atsevišķu aktīvu iespējamā cenas krituma negatīvo ietekmi. Plāna pārskata 7. pielikumā tiek atspoguļota 7. SFPS pieprasītā Cenu risku jutīguma analīze.

Saskaņā ar Latvijas Republikas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības likuma 13. pantu 11. daļu, vismaz reizi gadā Līdzekļu pārvaldītājs arī veic Plāna kritiskās situācijas analīzi, lai noteiktu un izvērtētu dažādu ārkārtēju, bet iespējami nelabvēlīgu notikumu vai tirgus nosacījumu izmaiņu potenciālo ietekmi uz Plāna portfeli.

4. Finanšu instrumentu detalizēts atšifrējums

4.1. Finanšu instrumentu sadalījums atbilstoši emitenta reģistrācijas valstij 31.12.2019:

Emitenta izcelsmes valsts	Parāda vērtspapīri	Ieguldījumu apliecības*	Atvasinātie līgumi, negatīvā patiesajā vērtībā	Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu PZ	Debitoru parādi/ Terminoguldījumi	Kopā ieguldījumu portfelis	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Latvija	2 001 411	172 134	(19 976)	2 153 569	10 895 166	13 048 735	34.65
Rumānija	3 221 774	-	-	3 221 774	-	3 221 774	8.56
Lietuva	1 076 309	999 041	-	2 075 350	-	2 075 350	5.51
Ziemeļmaķedonija	1 754 103	-	-	1 754 103	-	1 754 103	4.66
Igaunija	1 715 268	-	-	1 715 268	-	1 715 268	4.56
Luksemburga	524 121	766 608	-	1 290 729	-	1 290 729	3.43
Turcija	1 186 930	-	-	1 186 930	-	1 186 930	3.15
Meksika	1 112 474	-	-	1 112 474	-	1 112 474	2.95
Horvātija	1 092 212	-	-	1 092 212	-	1 092 212	2.90
Nīderlande	1 010 266	-	-	1 010 266	-	1 010 266	2.68
Zviedrija	916 784	-	-	916 784	-	916 784	2.43
Gruzija	912 662	-	-	912 662	-	912 662	2.42
Ungārija	628 966	-	-	628 966	-	628 966	1.67
Čehija	525 839	-	-	525 839	-	525 839	1.40
Krievija	514 522	-	-	514 522	-	514 522	1.37
Bulgārija	445 511	-	-	445 511	-	445 511	1.18
Kipra	417 314	-	-	417 314	-	417 314	1.11
Polija	339 798	-	-	339 798	-	339 798	0.90
Ukraina	197 949	-	-	197 949	-	197 949	0.53
Dānija	109 121	-	-	109 121	-	109 121	0.29
Kopā ieguldījumu portfelis	19 703 334	1 937 783	(19 976)	21 621 141	10 895 166	32 516 307	86.35
Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)	52.32	5.15	(0.05)	57.42	28.93	86.35	

* Plāna pārvaldnieka rīcībā nav precīzas informācijas par šajos ieguldījumu fondos iekļauto aktīvu emitentiem, tādēļ šajā finanšu pārskatā šo finanšu ieguldījumu emitenta valsts ir uzrādīta atbilstoši šo fondu reģistrācijas valstij.

VFPSL ieguldījumu plāna
 "INVL Konservatīvais 58+"
 2019. gada pārskats

4.1. Finanšu instrumentu sadalījums atbilstoši emitenta reģistrācijas valstij 31.12.2018 (turpinājums):

Emitenta izcelsmes valsts	Parāda vērtspapīri	Ieguldījumu apliecības*	Atvasinātie līgumi, negatīvā patiesajā vērtība	Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu PZ	Debitoru parādi/ Terminnoguldījumi	Kopā ieguldījumu portfelis	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Latvija	1 881 479	162 862	(47 244)	1 997 097	5 802 456	7 799 553	32.82
Lietuva	802 492	931 944	-	1 734 436	-	1 734 436	7.30
Igaunija	1 536 940	-	-	1 536 940	-	1 536 940	6.47
Rumānija	1 351 017	-	-	1 351 017	-	1 351 017	5.69
Ungārija	1 051 178	-	-	1 051 178	-	1 051 178	4.42
Horvātija	1 038 930	-	-	1 038 930	-	1 038 930	4.37
Ziemeļmaķedonija	1 035 379	-	-	1 035 379	-	1 035 379	4.36
Meksika	982 028	-	-	982 028	-	982 028	4.13
Luksemburga	-	721 632	-	721 632	-	721 632	3.04
Bulgārija	436 867	-	-	436 867	-	436 867	1.84
Kipra	378 622	-	-	378 622	-	378 622	1.59
Gruzija	373 918	-	-	373 918	-	373 918	1.57
Polija	317 194	-	-	317 194	-	317 194	1.34
Zviedrija	208 013	-	-	208 013	-	208 013	0.88
Ukraina	173 390	-	-	173 390	-	173 390	0.73
Kopā ieguldījumu portfelis	11 567 447	1 816 438	(47 244)	13 336 641	5 802 456	19 139 097	80.55
Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)	48.69	7.64	(0.20)	56.13	24.42	80.55	

* Plāna pārvaldnieka rīcībā nav precīzas informācijas par šajos ieguldījumu fondos iekļauto aktīvu emitentiem, tādēļ šajā finanšu pārskatā šo finanšu ieguldījumu emitenta valsts ir uzrādīta atbilstoši šo fondu reģistrācijas valstij.

4.2. Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti sadalījumā par emitentiem un ieguldījumu veidiem

4.2.1. Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

2019. gada 31. decembrī

Ieguldījums	Emitenta izcelsmes valsts	ISIN	Skaitis	legādes	ieguldījuma	Attiecībā
				vērtība EUR	patiesā vērtība EUR	pret plāna aktīviem (procentos)
Valsts un pašvaldību parāda vērtspapīri			8 390	8 300 746	8 820 110	23.42
Rumānijas valdības obligācijas	Rumānija	XS1312891549	1 560	1 660 389	1 755 911	4.66
Ziemeļmaķedonijas valdības obligācijas	Ziemeļmaķedonija	XS1452578591	1 488	1 671 398	1 754 103	4.66
Meksikas valdības obligācijas	Meksika	XS0916766057	1 010	1 080 865	1 112 474	2.95
Horvātijas valdības obligācijas	Horvātija	XS1117298916	945	1 022 984	1 092 212	2.90
Rumānijas valdības obligācijas	Rumānija	XS1892141620	827	847 775	954 087	2.54
Turcijas valdības obligācijas	Turcija	XS1843443356	620	649 885	676 513	1.80
Turcijas valdības obligācijas	Turcija	XS1057340009	470	481 050	510 417	1.35
Ungārijas valdības obligācijas	Ungārija	XS1887498282	360	356 405	383 127	1.02
Polijas valdības obligācijas	Polija	XS1209947271	320	307 843	339 798	0.90
Latvijas valdības obligācijas	Latvija	XS1295778275	155	158 437	167 837	0.44
Latvijas valdības obligācijas	Latvija	LV0000580058	635	63 715	73 631	0.20
Komeršsabiedrību parāda vērtspapīri			10 910 316	10 468 570	10 883 224	28.90
Latvenergo obligācijas	Latvija	LV0000801777	1 250	1 248 220	1 305 463	3.47
ENERGA FINANCE AB obligācijas	Zviedrija	XS1575640054	700	751 321	735 105	1.95
NE Property Cooperatief obligācijas	Nīderlande	XS1722898431	570	531 640	579 933	1.54
LIETUVOS ENERGIJA obligācijas	Lietuva	XS1646530565	500	502 094	544 720	1.45
EESTI ENERGIA AS obligācijas	Igaunija	XS1292352843	505	531 021	537 534	1.43
MAXIMA GRUPE UAB obligācijas	Lietuva	XS1878323499	500	502 661	531 589	1.41
CESKE DRAHY obligācijas	Čehija	XS1991190361	500	502 005	525 839	1.40
EVRAZ GROUP SA obligācijas	Luksemburga	XS1533915721	550	488 230	524 121	1.39
Mobile Telesystems OJSC obligācijas	Krievija	XS0921331509	540	478 620	514 522	1.37
GLOBALWORTH REAL ESTATE obligācijas	Rumānija	XS1577957837	480	492 245	511 776	1.36
TBC BANK JSC obligācijas	Gruzija	XS1843434363	550	484 210	500 443	1.33
Bulgarian Energy obligācijas	Bulgārija	XS1839682116	400	413 805	445 511	1.18
PPF ARENA 1 BV obligācijas	Nīderlande	XS1969645255	400	401 961	430 333	1.14
Global Ports obligācijas	Kipra	XS1405775450	420	384 664	417 314	1.11
BGEO Group obligācijas	Gruzija	XS1405775880	430	415 299	412 219	1.09
Luminor Bank AS obligācijas	Igaunija	XS2013518472	375	377 268	382 068	1.02
BALTIC HORIZON FUND obligācijas	Igaunija	EE3300111467	333	335 471	338 041	0.90
Luminor Bank AS obligācijas	Igaunija	XS1894121695	250	249 246	254 008	0.67
MOL Hungarian Oil & Gas obligācijas	Ungārija	XS1401114811	226	239 739	245 839	0.65
ALTUM obligācijas	Latvija	LV0000802353	235	233 968	244 556	0.65
ALTUM obligācijas	Latvija	LV0000880037	200	201 747	209 924	0.55
ELERING obligācijas	Igaunija	XS1713464102	200	199 819	203 617	0.54
Kernel Holding obligācijas	Ukraina	XS1533923238	200	199 706	197 949	0.53
EUROPEAN LINGERIE obligācijas	Zviedrija	SE0010831792	2	200 021	181 679	0.48
IDAVANG obligācijas	Dānija	DK0030406152	10 900 000	103 589	109 121	0.29
Ieguldījumu fondu apliecības			43 491	1 636 786	1 937 783	5.15
INVL Emerging Europe Bond Subfund	Lietuva	LTIF00000468	23 736	788 430	999 041	2.65
DBX II IBX EUR LIQ CRP UCITS ETF	Luksemburga	LU0478205379	4 800	698 350	766 608	2.04
CBL Global Emerging Markets Bond Fund	Latvija	LV0000400828	14 955	150 006	172 134	0.46
Kopā			10 962 197	20 406 102	21 641 117	57.47

2019. gada 31. decembrī komeršsabiedrību parāda vērtspapīru tirgus gada ienesīgums līdz dzēšanai bija robežās no -0,04% līdz 13,64% (2018. gada 31. decembrī: no 0,553% līdz 10,21%).

Valsts parāda vērtspapīru tirgus gada ienesīgums līdz dzēšanai bija robežās no -0,01% līdz 3,512% (2018. gada 31. decembrī: 0,283% līdz 3,866%).

4.2.1. Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (turpinājums)

2018. gada 31. decembrī

leguldījums	Emitenta izcelsmes valsts	ISIN	Skaitis	legādes vērtība EUR	leguldījuma patiesā vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Valsts un pašvaldību parāda vērtspapīri			5 935	5 586 123	5 768 438	24.28
Rumānijas valdības obligācijas	Rumānija	XS1312891549	1 050	1 086 641	1 132 159	4.77
Horvātijas valdības obligācijas	Horvātija	XS1117298916	945	1 022 984	1 038 930	4.37
Ziemeļmaķedonijas valdības obligācijas	Ziemeļmaķedonija	XS1452578591	910	980 360	1 035 379	4.36
Meksikas valdības obligācijas	Meksika	XS0916766057	910	972 797	982 028	4.13
Ungārijas valdības obligācijas	Ungārija	US445545AJ57	476	441 527	451 481	1.90
Ungārijas valdības obligācijas	Ungārija	XS1887498282	360	356 491	358 046	1.50
Polijas valdības obligācijas	Polija	XS1209947271	320	307 843	317 194	1.34
Rumānijas valdības obligācijas	Rumānija	XS1129788524	200	198 337	218 858	0.92
Latvijas valdības obligācijas	Latvija	XS1295778275	155	158 437	161 670	0.68
Latvijas valdības obligācijas	Latvija	LV0000580058	609	60 706	72 693	0.31
Komerccabiedrību parāda vērtspapīri			5 596	5 771 784	5 799 009	24.41
Latvenergo EUR obligācijas	Latvija	LV0000801777	1 250	1 248 220	1 305 312	5.49
Luminor Bank AS obligācijas	Igaunija	XS1894121695	1 000	996 983	999 131	4.20
Bulgarian Energy obligācijas	Bulgārija	XS1405778041	400	424 007	436 867	1.84
LIETUVOS ENERGIJA obligācijas	Lietuva	XS1646530565	400	398 926	406 918	1.72
MAXIMA GRUPE UAB obligācijas	Lietuva	XS1878323499	400	395 489	395 574	1.66
Global Ports obligācijas	Kipra	XS1405775450	420	384 664	378 622	1.59
BGEO Group obligācijas	Gruzija	XS1405775880	430	415 299	373 918	1.57
BALTIC HORIZON FUND obligācijas	Igaunija	EE3300111467	333	335 471	334 378	1.41
MOL Hungarian Oil & Gas obligācijas	Ungārija	XS1401114811	226	239 739	241 651	1.02
ALTUM obligācijas	Latvija	LV0000802353	235	233 968	240 539	1.01
EUROPEAN LINGERIE obligācijas	Zviedrija	SE0010831792	2	200 021	208 013	0.88
ELERING obligācijas	Igaunija	XS1713464102	200	199 819	203 431	0.86
Kernel Holding obligācijas	Ukraina	XS1533923238	200	199 706	173 390	0.73
ALTUM obligācijas	Latvija	LV0000880037	100	99 472	101 265	0.43
leguldījumu fondu apliecības			43 491	1 636 786	1 816 438	7.64
INVL Emerging Europe Bond Subfund	Lietuva	LTIF00000468	23 736	788 430	931 944	3.92
DBX II IBX EUR LIQ CRP UCITS ETF	Luksemburģa	LU0478205379	4 800	698 350	721 632	3.04
CBL Global Emerging Markets Bond Fund	Latvija	LV0000400828	14 955	150 006	162 862	0.68
Kopā			55 022	12 994 693	13 383 885	56.33

4.3. Pārējie finanšu instrumenti:

4.3.1. Termiņnoguldījumi kredītiestādēs

2019. gada 31. decembrī

Kredītiestāde	Pamatsumma EUR	Uzkrātie procenti EUR	Uzskaites vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Citadele banka	3 200 000	1 298	3 201 298	8.50
Rietumu banka	3 030 000	11 547	3 041 547	8.08
BlueOrange Bank	2 850 000	22 191	2 872 191	7.63
Signet Bank	508 412	29 081	537 493	1.43
Industra Bank	400 000	15 388	415 388	1.10
Baltic International Bank	400 000	14 960	414 960	1.10
LPB Bank	400 000	12 289	412 289	1.09
Kopā	10 788 412	106 754	10 895 166	28.93

2019. gada 31. decembrī termiņnoguldījumu vidējais gada ienesīgums bija 1.06% (2018. gadā 31. decembrī: 1.48%). Atbilstoši līdzekļu pārvaldītāja aplēsēm termiņnoguldījumu patiesā vērtība 2019. gada 31. decembrī bija aptuveni 11 067 541 EUR (2018: 5 896 259 EUR). Nosakot termiņnoguldījumu patieso vērtību, līdzekļu pārvaldītājs diskontēja termiņnoguldījumu nākotnes naudas plūsmas ar likmēm, kādas pārskata perioda beigās atbilstoša termiņa noguldījumiem piedāvāja Latvijas Republikas kredītiestādes. Plāns katrā pārskata datumā novērtē, vai finanšu instrumenta kredītrisks kopš sākotnējās atzīšanas ir ievērojami palielinājies, analizējot saistību nepildīšanas riska izmaiņas finanšu instrumenta paredzamajā darbības laikā. Kredītriska analīze ir atspoguļota 7.pielikumā. Visus norēķinus par finanšu instrumentu iegādi un pārdošanu pārskata gadā Plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

2018. gada 31. decembrī

Kredītiestāde	Pamatsumma EUR	Uzkrātie procenti EUR	Uzskaites vērtība EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
Industra Bank	1 368 000	19 373	1 387 373	5.84
Baltic International Bank	1 122 412	45 508	1 167 920	4.92
Signet Bank	1 050 000	18 555	1 068 555	4.49
LPB Bank	950 000	14 365	964 365	4.06
BlueOrange Bank	700 000	11 268	711 268	2.99
Privatbank	500 000	2 975	502 975	2.12
Kopā	5 690 412	112 044	5 802 456	24.42

4.3.2. Atvasinātie finanšu instrumenti, Regulētā tirgū netirgoti (RTN) ārvalstu valūtas nākotnes līgumi

2019. gada 31. decembrī

Darījuma partneris	Forward līguma summa USD	Prasības EUR	Saistības EUR	Neto EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
SEB banka	375 000	328 371	(333 984)	(5 613)	(0.01)
SEB banka	142 594	126 000	(127 157)	(1 157)	-
SEB banka	300 000	265 416	(267 744)	(2 328)	(0.01)
SEB banka	265 000	235 409	(236 552)	(1 143)	-
SEB banka	1 700 000	1 508 429	(1 518 164)	(9 735)	(0.03)
Kopā	2 782 594	2 463 625	(2 483 601)	(19 976)	(0.05)

Diskontēšanas efekts nav būtisks, jo darījuma beigu datums ir divu mēnešu laikā pēc pārskata perioda beigu datuma.

2018. gada 31. decembrī

Darījuma partneris	Forward līguma summa USD	Prasības EUR	Saistības EUR	Neto EUR	Attiecībā pret plāna aktīviem (procentos)
SEB banka	1 700 000	1 444 841	(1 492 085)	(47 244)	(0.20)
Kopā	1 700 000	1 444 841	(1 492 085)	(47 244)	(0.20)

4.4. Patiesās vērtības hierarhija

Patiesā vērtība ir cena, kas tiktu saņemta par aktīvu pārdošanu vai samaksāta nododot saistības, darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības noteikšanai Plāns izmanto kotētas tirgus cenas, neatkarīgu reitinga aģentūru piešķirtus reitingus vai piemērotus novērtēšanas modeļus.

13. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo pieņēmumus par tirgus situāciju. Šie divi datu veidi nosaka sekojošu patiesās vērtības hierarhiju:

1. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantotas aktīvā tirgū kotētās cenas (nekorģētas) identiskiem aktīviem vai saistībām. Šis līmenis iekļauj biržā ieguldījumu fondu apliecības un parāda vērtspapīrus. 1. līmenī tiek iekļauti aktīvi, kuriem ir likvīds tirgus, tiek regulāri kotētas cenas, ar kuriem tirgū nepārtraukti notiek darījumi un kuriem bija pietiekami liels emisijas apjoms, lai nodrošinātu tirgus dziļumu. Lielākā daļa Plāna portfeli esošo aktīvu tiek iekļauti šajā grupā, jo likviditāte ir viens no priekšnoteikumiem investēšanai aktīvā;

2. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas), kā datu avoti tiek izmantoti tādi parametri kā LIBOR ienākumu līkne, darījuma partnera kredītrisks, Bloomberg un Reuters sistēmas. Šajā līmenī ir iekļauti atvasinātie finanšu instrumenti, termiņnoguldījumi kredītiestādēs, prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm. 2. līmenī parasti tiek iekļauti instrumenti, kas ir reģistrēti tirdzniecībai, bet kuriem nepastāv

3. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem. Šajā līmenī tiek iekļauti uzkrātie izdevumi. 3. līmenī tiek iekļauti aktīvi, kas nav reģistrēti tirdzniecībai regulētajā tirgū – tie pārsvarā ir alternatīvie ieguldījumu fondi, kuriem pārvērtēšana tiek veikta retāk, nekā katru dienu (parasti reizi ceturksnī vai pusgadā), un kuru daļas nav iespējams jebkurā brīdī brīvi pārdot.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

2019. gada 31. decembrī	Uzskaites vērtība EUR	Patiesā vērtība			
		1.līmenis EUR	2.līmenis EUR	3.līmenis EUR	Kopā EUR
Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Parāda vērtspapīri	19 703 334	19 074 493	628 841	-	19 703 334
Ieguldījumu fondu apliecības	1 937 783	1 937 783	-	-	1 937 783
Atvasinātie finanšu instrumenti	(19 976)	-	(19 976)	-	(19 976)
Pārējie finanšu aktīvi vai saistības					
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	10 895 166	-	11 067 541	-	11 067 541
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	5 119 401	-	5 119 401	-	5 119 401
Uzkrātie izdevumi	(18 968)	-	-	(18 968)	(18 968)
Kopā	37 616 740	21 012 276	16 795 807	(18 968)	37 789 115

2018. gada 31. decembrī	Uzskaites vērtība EUR	Patiesā vērtība			
		1.līmenis EUR	2.līmenis EUR	3.līmenis EUR	Kopā EUR
Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Parāda vērtspapīri	11 567 447	11 567 447	-	-	11 567 447
Ieguldījumu fondu apliecības	1 816 438	1 816 438	-	-	1 816 438
Atvasinātie finanšu instrumenti	(47 244)	-	(47 244)	-	(47 244)
Pārējie finanšu aktīvi vai saistības					
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	5 802 456	-	5 896 259	-	5 896 259
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4 572 958	-	4 572 958	-	4 572 958
Uzkrātie izdevumi	(15 970)	-	-	(15 970)	(15 970)
Kopā	23 696 085	13 383 885	10 421 973	(15 970)	23 789 888

5. Plāna aktīvu un saistību sadalījums pēc valūtām

2019. gada 31. decembrī	EUR	USD	Kopā
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	5 045 308	74 093	5 119 401
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	19 074 549	2 566 568	21 641 117
Parāda vērtspapīri	17 136 766	2 566 568	19 703 334
leguldījumu fondu apliecības	1 937 783	-	1 937 783
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	10 895 166	-	10 895 166
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	10 895 166	-	10 895 166
Kopā aktīvi	35 015 023	2 640 661	37 655 684
Saistības			
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	2 463 625	(2 483 601)	(19 976)
Atvasinātie finanšu instrumenti	2 463 625	(2 483 601)	(19 976)
Uzkrātie izdevumi	(18 968)	-	(18 968)
Kopā saistības	2 444 657	(2 483 601)	(38 944)
Tirā atklātā pozīcija	37 459 680	157 060	37 616 740
Uzskaites vērtība attiecībā pret plāna neto aktīviem (procentos)	99.58	0.42	100.00
2018. gada 31. decembrī	EUR	USD	Kopā
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4 367 954	205 004	4 572 958
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	12 006 474	1 377 411	13 383 885
Parāda vērtspapīri	10 190 036	1 377 411	11 567 447
leguldījumu fondu apliecības	1 816 438	-	1 816 438
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	5 802 456	-	5 802 456
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	5 802 456	-	5 802 456
Kopā aktīvi	22 176 884	1 582 415	23 759 299
Saistības			
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	1 444 841	(1 492 085)	(47 244)
Atvasinātie finanšu instrumenti	1 444 841	(1 492 085)	(47 244)
Pārējās saistības	(15 970)	-	(15 970)
Kopā saistības	1 428 871	(1 492 085)	(63 214)
Tirā atklātā pozīcija	23 605 755	90 330	23 696 085
Uzskaites vērtība attiecībā pret plāna neto aktīviem (procentos)	99.62	0.38	100.00

6. Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra

	Ar atlikušo atmaksas vai dzēšanas termiņu						Kopā
	Līdz 1 mēn.	No 1 mēn. līdz 3 mēn.	No 3 mēn. līdz 6 mēn.	No 6 mēn. līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	No 5 gadiem un ilgāk	
2019. gada 31. decembrī							
Aktīvi							
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	5 119 401	-	-	-	-	-	5 119 401
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	1 937 783	-	-	-	11 442 417	8 260 917	21 641 117
Parāda vērtspapīri	-	-	-	-	11 442 417	8 260 917	19 703 334
Ieguldījumu fondu apliecības*	1 937 783	-	-	-	-	-	1 937 783
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	-	220 474	317 019	4 180 839	6 176 834	-	10 895 166
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	-	220 474	317 019	4 180 839	6 176 834	-	10 895 166
Kopā aktīvi	7 057 184	220 474	317 019	4 180 839	17 619 251	8 260 917	37 655 684
Saistības							
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(6 770)	(13 206)	-	-	-	-	(19 976)
Atvasinātie finanšu instrumenti	(6 770)	(13 206)	-	-	-	-	(19 976)
Uzkrātie izdevumi	(18 968)	-	-	-	-	-	(18 968)
Kopā saistības	(25 738)	(13 206)	-	-	-	-	(38 944)
Neto aktīvi	7 031 446	207 268	317 019	4 180 839	17 619 251	8 260 917	37 616 740
Uzskaites vērtība attiecībā pret plāna neto aktīviem (procentos)	18.70	0.55	0.84	11.11	46.84	21.96	100.00

* Ieguldījumi ieguldījumu fondu apliecībās iekļauti termiņā līdz 1 mēnesim, pamatojoties uz šo fondu prospektā paredzēto fondu pārvaldītāja pienākumu atpirkt fondu apliecības 3 darba dienu laikā.

Šajā tabulā Plāna aktīvi un saistības uzrādītas atbilstoši to līgumos noteiktajam dzēšanas vai atmaksas termiņam, kas sakrīt ar vērtību, ja iedalītu aktīvus un saistības atbilstoši atlikušajam termiņam līdz tuvākajam procentu likmju maiņas brīdim.

	No 1 mēn. līdz 3 mēn.						Kopā
	Līdz 1 mēn.	No 1 mēn. līdz 3 mēn.	No 3 mēn. līdz 6 mēn.	No 6 mēn. līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	No 5 gadiem un ilgāk	
2018. gada 31. decembrī							
Aktīvi							
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4 572 958	-	-	-	-	-	4 572 958
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	1 816 438	-	-	-	7 591 868	3 975 579	13 383 885
Parāda vērtspapīri	-	-	-	-	7 591 868	3 975 579	11 567 447
Ieguldījumu fondu apliecības*	1 816 438	-	-	-	-	-	1 816 438
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	-	623 997	1 064 467	1 957 235	2 156 757	-	5 802 456
Terminnoguldījumi kredītiestādēs	-	623 997	1 064 467	1 957 235	2 156 757	-	5 802 456
Kopā aktīvi	6 389 396	623 997	1 064 467	1 957 235	9 748 625	3 975 579	23 759 299
Saistības							
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	(47 244)	-	-	-	-	(47 244)
Atvasinātie finanšu instrumenti	-	(47 244)	-	-	-	-	(47 244)
Uzkrātie izdevumi	(15 970)	-	-	-	-	-	(15 970)
Kopā saistības	(15 970)	(47 244)	-	-	-	-	(63 214)
Neto aktīvi	6 373 426	576 753	1 064 467	1 957 235	9 748 625	3 975 579	23 696 085
Uzskaites vērtība attiecībā pret plāna neto aktīviem (procentos)	26.90	2.43	4.49	8.26	41.14	16.78	100.00

7. Plāna finanšu aktīvu un saistību tirgus risku analīze

Kreditrisks

Kreditrisku izvērtēšanai tiek veikta atbilstoša emitenta un valsts, kurā emitents veic savu saimniecisko darbību, risku analīzi, izvērtējot tādu faktoros kā emitenta kredītreitings, reputācija, kapitāla izcelsmes valsts. Zemāk esošajā tabulā aktīvi ir sadalīti pēc emitentu kredītreitingsiem, kurus piešķirušas starptautiskās reitinga aģentūras Fitch, Moody's un S&P.

Augsta līmeņa reitings – Standard & Poor's (No AAA līdz BBB- ieskaitot), Moody's (No Aaa līdz Baa3 ieskaitot), Fitch (No AAA līdz BBB- ieskaitot).

Zema līmeņa reitings – Standard & Poor's (No BB+ līdz D ieskaitot), Moody's (No Ba1 līdz C ieskaitot), Fitch (No BB+ līdz D ieskaitot).

Gadījumā, ja kredītreitingu aģentūru piešķirtie reitingi atšķiras, tiek ņemts vērā vidējais svērtais piešķirtais kredītreitings no etalona aģentūrām (Moody's Investors Service, S&P, Fitch Ratings).

	Augsta līmeņa reitings	Zema līmeņa reitings	Bez reitings	Kopā
2019. gada 31. decembrī				
Termiņnoguldījumi un prasības pret kredītiestādēm	8 320 699	-	7 693 868	16 014 567
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	11 704 979	6 915 034	1 083 321	19 703 334
Ieguldījumu fondu apliecības	-	-	1 937 783	1 937 783
Atvasinātie finanšu instrumenti	(19 976)	-	-	(19 976)
Uzkrātie izdevumi	(2 529)	-	(16 439)	(18 968)
Kopā aktīvi	20 003 173	6 915 034	10 698 533	37 616 740
2018. gada 31. decembrī				
Termiņnoguldījumi un prasības pret kredītiestādēm	4 572 958	-	5 802 456	10 375 414
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	6 850 572	3 832 680	884 195	11 567 447
Ieguldījumu fondu apliecības	-	-	1 816 438	1 816 438
Atvasinātie finanšu instrumenti	(47 244)	-	-	(47 244)
Uzkrātie izdevumi	(1 597)	-	(14 373)	(15 970)
Kopā aktīvi	11 374 689	3 832 680	8 488 716	23 696 085

Kredītiestāžu likviditāte ir pietiekama, lai atmaksātu termiņnoguldījumus, ja tie netiks iekļauti bankas mantā maksātnespējas gadījumā. Līgumos ir iekļauta atsauce uz Kredītiestāžu likuma 172.pantu, līdz ar to var uzskatīt, ka pensiju plāns ar augstu varbūtību saņems depozītu atpakaļ bankas maksātnespējas gadījumā. Ieguldījumi kredītiestādēs, kuru mātes bankām ES valstīs ir piešķirti reitingi, tika piemēroti to kredītreitinga pakāpe. Ieguldījumu fondu apliecībām nav attiecīgo oficiālo reitingu, bet minēto instrumentu kredītrisks tiek izvērtēts, pielietojot pārvaldnieka iekšēji izstrādātus vērtēšanas paņēmienus. Visus norēķinus par termiņnoguldījumiem un parāda vērtspapīriem pārskata gadā Plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

Procentu likmju risks

Pārskata perioda beigās 99.23% no plāna aktīviem ir ieguldīti finanšu instrumentos, kuriem nav naudas plūsmas procentu likmju riska, līdz ar to procentu likmju risku var uzskatīt par nebūtisku.

Ārvalstu valūtu risks

Pārskata perioda beigās 99.58% no plāna aktīviem bija ieguldīti eiro finanšu instrumentos, līdz ar to valūtas kursu svārstībām nav būtiskas ietekmes uz Plāna vērtību. Valūtas pozīcijā tika ņemta vērā atvasināto instrumentu izmantošana valūtas riska ierobežošanai, informācija par līgumiem atspoguļota 4.3.2. pielikumā.

	31.12.2019	31.12.2018
Ieguldījuma valūta	USD	USD
Uzskaites vērtība	157 060	90 330
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +5%	7 853	4 517
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -5%	(7 853)	(4 517)
Procentuālā ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)	0.02%	0.02%
Kumulatīvais risks (%)	0.02%	0.02%

7. Plāna aktīvu tirgus risku analīze (turpinājums)

Cenu svārstību risks

Cenu svārstību risks tieši ietekmē Plāna aktīvu vērtību. Veicot ieguldījumus, Plāna pārvaldnieks nodrošina adekvātu ieguldījumu analīzi un diversifikāciju dažādos ieguldījumu objektos, tādējādi samazinot atsevišķu aktīvu iespējama cenas krituma negatīvo ietekmi. Pārskata perioda beigās 5.15% no plāna līdzekļiem bija ieguldīti finanšu instrumentos, kas pakļauti cenu riskam un vēl 52.32% no plāna aktīviem ieguldīti parāda vērtspapīros, kuriem cenu svārstīgums ir būtisks, ja tie netiek turēti līdz termiņa beigām.

Cenu svārstību riska novērtējums izmantojot ilgtermiņa (periodā no 01.01.2015 līdz 27.03.2020) sintētisko rādītāju kā jutīguma ietekmes faktoru:

	Riskam pakļauto Finanšu instrumentu veids	31.12.2019	31.12.2018
Uzskaites vērtība	Ieguldījumu fondi	1 937 783	1 816 438
Uzskaites vērtība	Parāda vērtspapīri	19 703 334	11 567 447
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +1.83%		396 032	244 925
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -1.83%		(396 032)	(244 925)
Procentuāla ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)		1.05%	1.03%
Kumulatīvais risks (%)		1.05%	1.03%

Cenu svārstību riska novērtējums izmantojot īstermiņa (periodā no 01.01.2020 līdz 27.03.2020) sintētisko rādītāju kā jutīguma ietekmes faktoru:

	Riskam pakļauto Finanšu instrumentu veids	31.12.2019	31.12.2018
Uzskaites vērtība	Ieguldījumu fondi	1 937 783	1 816 438
Uzskaites vērtība	Parāda vērtspapīri	19 703 334	11 567 447
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +6.86%		1 484 581	918 135
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -6.86%		(1 484 581)	(918 135)
Procentuāla ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)		3.95%	3.87%
Kumulatīvais risks (%)		3.95%	3.87%

8. Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm

Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm 2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī sastāv no norēķinu konta atlikumiem, kas izvietoti Plāna Turētājbankā AS "SEB banka". Procentu izdevumi Plānam rodas no maksājumiem kredītiestādēm par norēķinu konta atlikumu virs 1 milj.EUR.

2019. gada 31. decembrī

Kredītiestāde	Valūta	Pamatsumma EUR	Uzkrātie procenti EUR	Uzskaites vērtība EUR
AS SEB banka	EUR	5 046 980	(1 672)	5 045 308
AS SEB banka	USD	74 093	-	74 093
Kopā		5 121 073	(1 672)	5 119 401

2018. gada 31. decembrī

Kredītiestāde	Valūta	Pamatsumma EUR	Uzkrātie procenti EUR	Uzskaites vērtība EUR
AS SEB banka	EUR	4 369 015	(1 061)	4 367 954
AS SEB banka	USD	205 004	-	205 004
Kopā		4 574 019	(1 061)	4 572 958

9. Uzkrātie izdevumi

	31.12.2019 EUR	31.12.2018 EUR
Līdzekļu pārvaldītāja pastāvīgā komisija	(16 439)	(14 373)
Atlīdzība Turētājbankai	(2 529)	(1 597)
Kopā	(18 968)	(15 970)

10. Ienākumi

	2019 EUR	2018 EUR
Procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm	88 028	94 292
Terminoguldījumi kredītiestādēs	88 028	94 292
Procentu ienākumi par parāda instrumentiem	480 997	376 879
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	480 997	376 879
Kopā	569 025	471 171

11. Izdevumi

Sākot ar 2015. gadu atbilstoši izmaiņām Valsts fondēto pensiju likumā, notika komisijas struktūras un samaksas kārtības maiņa par ieguldījumu Plāna līdzekļu pārvaldīšanu un turēšanu. Likumdošanas izmaiņas ir iestrādātas arī Plāna prospektā. Maksājumu par ieguldījumu plāna pārvaldi veido maksājuma pastāvīgā daļa, kas ir 0.6% (2018: 0.8%) no Plāna aktīvu vidējās vērtības gadā un šī komisija ietver maksājumus līdzekļu pārvaldītājam, līdzekļu turētājam, kā arī maksājumus trešajām personām, kurus veic no Plāna līdzekļiem, un maksājumu mainīgā daļa, kas ir atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam par Plāna darbības rezultātu, un tās apmērs ir atkarīgs no Plāna ienesīguma. Maksimālais apmērs maksājumam par ieguldījumu plānu pārvaldi, ietverot maksājuma pastāvīgo un mainīgo daļu, rēķinot par pēdējo 12 mēnešu periodu, nedrīkst pārsniegt 0.85% (2018: 1.05%) no Plāna aktīvu vidējās vērtības. Mainīgās daļas aprēķina kārtību nosaka MK noteikumi Nr. 765, kas pieņemti 2017. gada 19. decembrī "Kārtība, kādā valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs aprēķina maksājumu par ieguldījumu plāna pārvaldi, un kārtība, kādā un tiek veikta maksājuma uzskaitē un ieturēšana". Maksājuma pastāvīgo daļu par Plāna pārvaldi aprēķina un uzkrāj katru dienu, bet izmaksā reizi mēnesī. Maksājuma mainīgo daļu par Plāna pārvaldi aprēķina un uzkrāj katru dienu, bet izmaksā reizi gadā. 2019. gadā atbilstoši Plāna darbības rezultātiem un MK noteikumos paredzētajai mainīgās komisijas aprēķina kārtībai, mainīgā komisija bija 0 EUR (2018: 0 EUR).

12. Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)

	2019 EUR	2018 EUR
Pārskata perioda ienākumi no ieguldījumu pārdošanas	1 827 743	3 676 675
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	(1 893 305)	(3 977 862)
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu vērtības samazinājums, kas atzīts iepriekšējos pārskata periodos	14 825	19 136
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)	(50 737)	(282 051)

Ieguldījumu iegādes vērtība tiek izteikta Plāna uzskaites valūtā pēc iegādes dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa, tādēļ realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums ietver ieguldījuma valūtas kursa izmaiņas. Izslēdzot valūtas kursa svārstību ietekmi uz pārskata perioda realizēto ieguldījumu vērtības rezultātu 18 176 EUR (2018: 51 764 EUR) apmērā, 2019. gadā realizētais ieguldījumu vērtības samazinājums būtu 68 913 EUR (2018: samazinājums 230 287 EUR).

13. Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)

	2019 EUR	2018 EUR
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	(4 136)	15 386
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	779 863	(255 420)
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	678 494	(146 981)
Ieguldījumu fondu apliecības	121 345	(61 195)
Atvasinātie finanšu instrumenti	(19 976)	(47 244)
Kopā nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums/ (samazinājums)	775 727	(240 034)
t.sk. ārvalstu valūtu pārvērtēšanas peļņa	20 615	67 703

14. Informācija par ieguldījumu kustību pārskata periodā

2019. gada 1. janvāris līdz 2019. gada 31. decembris

	Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā EUR	Pieaugums pārskata gadā EUR	Samazinā- jums pārskata gadā EUR	Pārvērtēšana pārskata gadā EUR	Uzskaites vērtība pārskata gada beigās EUR
Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	13 336 641	9 833 039	(2 328 402)	779 863	21 621 141
Parāda vērtspapīri u.c.					
vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	11 567 447	9 785 795	(2 328 402)	678 494	19 703 334
ieguldījumu fondu apliecības	1 816 438	-	-	121 345	1 937 783
Atvasinātie finanšu instrumenti	(47 244)	47 244	-	(19 976)	(19 976)
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	5 802 456	8 773 326	(3 680 616)	-	10 895 166
Terminoguldījumi					
kredītiestādēs	5 802 456	8 773 326	(3 680 616)	-	10 895 166
Kopā ieguldījumi	19 139 097	18 606 365	(6 009 018)	779 863	32 516 307

2018. gada 1. janvāris līdz 2018. gada 31. decembris

	Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā EUR	Pieaugums pārskata gadā EUR	Samazinā- jums pārskata gadā EUR	Pārvērtēšana pārskata gadā EUR	Uzskaites vērtība pārskata gada beigās EUR
Finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	13 076 842	4 874 959	(4 359 740)	(255 420)	13 336 641
Parāda vērtspapīri u.c.					
vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	11 178 938	4 874 959	(4 339 469)	(146 981)	11 567 447
ieguldījumu fondu apliecības	1 877 633	-	-	(61 195)	1 816 438
Atvasinātie finanšu instrumenti	20 271	-	(20 271)	(47 244)	(47 244)
Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā	6 727 811	1 212 292	(2 137 647)	-	5 802 456
Terminoguldījumi					
kredītiestādēs	6 727 811	1 212 292	(2 137 647)	-	5 802 456
Kopā ieguldījumi	19 804 653	6 087 251	(6 497 387)	(255 420)	19 139 097

15. Darījumi ar saistītām personām

	31.12.2019	31.12.2018
ieguldījumi	EUR	EUR
INVL Emerging Europe Bond Subfund	999 041	931 944
Kopā aktīvos	999 041	931 944

	2019	2018
Darījumi	EUR	EUR
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam	(153 821)	(156 589)
Kopā	(153 821)	(156 589)

Par ar Plānu saistītām personām tiek uzskatītas Pārvaldošā sabiedrība, Pārvaldošās sabiedrības mātes sabiedrība AB Invalda INVL (Lietuva) un mātes sabiedrības citi meitas uzņēmumi un to pārvaldītie ieguldījumu fondi.

16. Informācija par aktīvu atsavināšanas ierobežojumiem

Uz pārskata perioda beigām Plāna finanšu aktīviem nav nozīmīgu ierobežojumu to atsavināšanai.

17. Plāna aktīvu ieķīlāšana un apgrūtinājumi

Plāna aktīvi nav ieķīlāti vai kā citādi apgrūtināti.

18. Notikumi pēc pārskata gada beigām

2020. gada 11. martā Pasaules Veselības Organizācija pasludināja COVID-19 uzliesmojumu par pandēmiju un Latvijas valdība pasludināja ārkārtas stāvokli valstī 2020. gada 12. martā.

Reaģējot uz COVID-19 potenciāli nopietnajiem draudiem sabiedrības veselībai, Latvijas valdības iestādes ir veikušas pasākumus, lai apturētu slimības uzliesmojumu, ieskaitot starptautisko pasažieru pārvadājumu apturēšanu caur lidostām, ostām, starpvalstu autobusu un dzelzceļu satiksmi, un noteiktu nozaru "bloķēšanu" līdz turpmākai notikumu attīstībai.

Konkrēti, aviosabiedrības, jūras pārvadātāji un dzelzceļi apturēja cilvēku starptautiskos pārvadājumus, skolas, universitātes, restorāni, kinoteātri, teātri un muzeji, kā arī sporta objekti tika slēgti vai tika ierobežoti. Daudzi uzņēmumi Latvijā ir ieteikuši darbiniekiem palikt mājās, daži ir saīsinājuši darba laiku vai uz laiku apturējuši uzņēmējdarbību. Līdzīgus pasākumus veica arī citas Eiropas valstis un citas pandēmijas skartās valstis.

Šo notikumu plašākā ekonomiskā ietekme ietver:

- Uzņēmējdarbības un saimnieciskās darbības pārtraukšana Latvijā ar pakāpenisku ietekmi gan augšupējās, gan pakārtotās piegādes ķēdēs;
- Būtiski traucējumi uzņēmējdarbībā atsevišķās nozarēs gan Latvijā, gan tirgos, kuri ir saistīti ar ārvalstu piegādes ķēdēm, kā arī uz eksportu orientēti uzņēmumi, kuriem ir liela atkarība no ārvalstu tirgiem. Visvairāk skartās nozares ir tirdzniecība un transports, ceļojumu, tūrisma un izklaides industrijas, ražošana, būvniecība, mazumtirdzniecība, apdrošināšana, izglītība un finanšu nozares;
- Ievērojams pieprasījuma kritums pēc nebūtiskām precēm un pakalpojumiem;
- Ekonomiskās nenoteiktības palielināšanās, ko atspoguļo nestabilākas aktīvu cenas un valūtas maiņas kursi.

Latvijas valdība 2020. gada 19. martā apstiprināja likumprojektu par valsts atbalsta programmu, lai apkarotu COVID-19 uzliesmojuma negatīvo ietekmi uz ekonomiku. Valsts atbalsta pasākumi un to saņemšanas kritēriji ir publicēti, taču uz pārskata parakstīšanas brīdi Pārvaldošās sabiedrības vadība neplāno tos izmantot.

Plāns darbojas finanšu sektorā, kuru COVID-19 uzliesmojums patreiz tieši nav būtiski ietekmējis, un Valsts fondēto pensiju sistēma nodrošina Plāna darbības nepārtrauktību.

Balstoties uz publiski pieejamo informāciju dienā, kad šie finanšu pārskati tika apstiprināti publiskošanai, vadība apsvēra vairākus smagus, bet ticamus scenārijus attiecībā uz iespējamo uzliesmojuma attīstību un tā paredzamo ietekmi uz Plānu un ekonomisko vidi, kurā Plāns darbojas, ieskaitot pasākumus, ko jau ir veikusi Latvijas valdība un valdības citās valstīs, kur atrodas Plāna ieguldījumi un dalībnieki.

Uz 2019. gada 31. decembri Plāna apgrozāmais kapitāls bija 11.737 milj.EUR, un tam nav kredītsaistību. Par Plāna apgrozāmo kapitālu tiek uzskatīti īstemiņa (termiņš līdz 1 gadam) neto aktīvi, kas atspoguļoti 6.pielikumā.

18. Notikumi pēc pārskata gada beigām (turpinājums)

Vadība izskatīja šādus darbības riskus, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Plānu:

- Pārvaldes sabiedrības personāla nepieejamība ilgāku laiku;
- Straujš pārvaldāmo aktīvu vērtības samazinājums, kas saistīts ar būtisku cenu kritumu gandrīz visā investējamajā vidē;
- Paredzamais naudas līdzekļu pārskaitījumu samazinājums uz valsts fondēto pensiju sistēmas ieguldījumu plāniem, kas varētu rasties masveida atļaišanas rezultātā un attiecīgi sociālo nodokļu samazinājums, kas tuvākajā nākotnē negatīvi ietekmēs pārvaldāmo aktīvu pieaugumu;
- Palielināts nelabvēlīgu politisko lēmumu risks - pastāv risks, ka valdība izvēlēties iesaldēt iemaksas valsts fondēto pensiju sistēmā uz vairāk vai mazāk ilgstošu laika posmu, lai palielinātu fiskālo telpu un finansētu pretrīzes pasākumus, kas kavēs pārvaldāmo aktīvu pieaugumu.

Lai mazinātu iespējamo nelabvēlīgo scenāriju radītos riskus, vadība sāka īstenot pasākumus, kas jo īpaši ietver:

- programmas "darbs no mājām" rotācijas kārtībā ieviešana nozīmīgai Pārvaldes sabiedrības darbinieku grupai;
- darbinieki ir apmācīti ievērot ļoti stingrus piesardzības standartus, ieskaitot sociālo distancēšanos;
- līdzšinējā Plāna ieguldījumu portfeļa pārvaldīšanas stratēģija nav mainīta, aktīvu pārvaldītājs saglabā iepriekšējo aktīvu izvietojumu ar nelielām korekcijām, galvenokārt - saglabājot paaugstinātu likviditāti, lai spētu nodrošināt no ieguldījumu portfeļiem visas izmaksas, tajā pašā laikā izvairoties no jaunām investīcijām parāda vērtspapīros, kas nav investīciju līmeņa reitīnga, lai mazinātu riskus, kas saistīti ar šādu vērtspapīru emitentu kredītkvalitātes pasliktināšanos.

Pēc vadības domām, iepriekš minētie faktori apstiprina apgalvojumu, ka Plānam būs pietiekami daudz līdzekļu, lai turpinātu darbību vismaz 12 mēnešus no pārskata datuma.

Vadība secināja, ka iespējamo nelabvēlīgo apstākļu diapazons, kas tiek ņemts vērā, pieņemot šo apgalvojumu, nerada būtiskas neskaidrības saistībā ar notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nopietnas šaubas par Plāna spēju turpināt darboties.

Kopš pārskata perioda beigām līdz gada pārskata apstiprināšanas dienai nav notikuši citi svarīgi notikumi, kas ir nozīmīgi ieguldījumu plāna finansiālā stāvokļa un tā darbības rezultātu izpratnei.

Ārkārtas pasākumi, kas bija saistīti ar COVID-19 epidēmiju un karantīnu, 2020. gada sākumā negatīvi ietekmēja pasaules ekonomiku un izraisīja finanšu tirgos strauju kritumu. ASV akciju indekss S&P500 2020. gada 1.ceturksnī nokrita par 19,77%. Dolāra kurss pret eiro pieauga: ja 2019. gada beigās 1 eiro maksāja ap 1,1229 dolāru, tad 2020. gada marta beigās eiro maksāja 1,0971 dolāru. FRS bāzes likmes samazināšanas rezultātā ASV valsts obligāciju ienesīgumi samazinājās, pieaugot šo obligāciju cenām: 5 gadu ASV valsts obligāciju ienesīgums gada laikā nokrita par 129 bāzes punktiem (b.p.) līdz 0,3799%, 10 gadu – par 120 bāzes punktiem līdz 0,6695%.

Eiropas akciju indeksi arī nokrita: Vācijas indekss DAX 2020. gada 1. ceturksnī samazinājās par 25,01%, Francijas indekss CAC40 nokrita par 26,51%, Itālijas FTSE MIB samazinājās par 27,46%, Spānijas IBEX – par 29,41%. Arī Lielbritānijas FTSE indekss nokrita par 25,24%. Samazinājās Eiropas etalona valsts obligāciju ienesīgumi: 5 gadu Vācijas valsts obligāciju ienesīgums nokrita par 18 bāzes punktiem līdz -0,653%, bet 10 gadu Vācijas obligāciju ienesīgums samazinājās par 28,6 bāzes punktiem līdz -0,471%.

Attīstīto valstu akciju tirgus MCSI World nokrita par 21,27%.

Attīstības valstīs arī bija vērojams straujš kritums: Brazīlijas akciju indekss BOVESPA nokrita par 36,86%, Indijas fondu biržas indekss SENSEX samazinājās par 29,09%, Indonēzijas akciju tirgus indekss JCI par 27,95%. Ķīnas akciju indekss Shanghai Composite nokrita par 9,53%. Krievijas RTS indekss ceturksnā laikā nokrita par 34,51%, naftas cenu krituma dēļ un karantīna pasākumu dēļ.

Attīstības valstu akciju indekss MSCI Emerging ceturksnā laikā nokrita par 24,13%.

Runājot par korporatīvām obligācijām, var secināt, ka Eiropas valstu investīciju līmeņa valsts obligāciju riska prēmijas (kredītspređi) būtiski pieauga – tā, 5 gadu CDS indekss iTRAXX Europe, kas raksturo investīciju reitīnga obligāciju kredītriska prēmijas, palielinājās par 53,08 bāzes punktiem līdz 95,783 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Europe vērtība palielinājās par 43,96 bāzes punktiem līdz 128,366 bāzes punktiem. Tajā pašā laikā 5 gadu CDS indekss iTRAXX Crossover, kas raksturo galvenokārt augsta ienesīguma obligāciju kredītriska prēmijas, uzlēca par 366,6 bāzes punktiem līdz 571,567 bāzes punktiem, bet 10 gadu iTRAXX Crossover vērtība - par 352,96 bāzes punktiem līdz 617,554 bāzes punktiem.

Ņemot vērā minētās tendences, attiecīgi ir novērotas arī ieguldījumu plāna aktīvu vērtības svārstības.

Turpmāk plānots palielināt attīstības valstu obligāciju daļu kopējos aktīvos, investējot attīstības valstu biržā tirgojamos fondos (ETF). Tiks meklētas jaunas iespējas palielināt ienesīgumu, iegādājoties korporatīvās obligācijas, kas tiks izvietotas tirgū, kā arī ieguldot tajās obligāciju termiņstruktūras daļās, kur prēmijas virs etalona ienesīguma ir maksimālās. COVID-19 un tā izraisītā tirgus svārstīguma ietekmē Plāna ieguldījumu politika netika mainīta.

IPAS "INVL ASSET MANAGEMENT"
Elizabetes iela 10B-1
Rīga
LV-1010
Latvija

Datums
06.04.2020

Numurs
SEBLV/20/CR7517

Turētājbankas ziņojums par laika periodu no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim

Saskaņā ar Latvijas Republikas Valsts fondēto pensiju likumu, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumu un 2018.gada 6.februārī noslēgto Turētājbankas līgumu (turpmāk – Turētājbankas līgums) AS „SEB banka”, reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas numuru 40003151743, juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pag., Ķekavas nov., LV-1076 (turpmāk – Turētājbanka), veic IPAS „INVL Asset Management” (turpmāk – Sabiedrība) pārvaldītā ieguldījumu plāna “INVL Konservatīvais 58+” (turpmāk – Plāns) turētājbankas pienākumus.

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem un Turētājbankas līgumu Turētājbankas galvenie pienākumi ir sekojoši:

- nodrošināt nepieciešamo Plāna kontu atvēršanu, un veikt tajos ieskaitīto Plāna līdzekļu glabāšanu atbilstoši normatīvo aktu un Turētājbankas līguma noteikumiem;
- veikt operācijas ar Plāna līdzekļiem uz atbilstoša Sabiedrības rīkojuma pamata, iepriekš pārļiecinoties par minētā rīkojuma atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- sekot, lai Sabiedrības veiktās Plāna līdzekļu vērtības un Plāna daļas vērtības noteikšana notiktu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

Turētājbanka likumā noteiktajā kārtībā pilnā apmērā atbild fondam, fonda ieguldītājiem un sabiedrībai par zaudējumiem, kas nodarīti, ja Turētājbanka ar nolūku pārkāpusi likumu vai Turētājbankas līgumu vai nolaidīgi veikusi savus pienākumus. Turētājbanka atbild fondam un fonda ieguldītājiem par to finanšu instrumentu zudumu, kuri turēti pie Turētājbankas vai trešās personas.

Nemot vērā Turētājbankas rīcībā esošās ziņas, ko sniegusi Sabiedrība, Turētājbanka uzskata, ka:

1. Plāna līdzekļi tiek glabāti atbilstoši Valsts fondēto pensiju likuma prasībām;
2. Plāna līdzekļu vērtības aprēķins atbilst Valsts fondēto pensiju likumā, Plāna prospektā un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumos noteiktajai kārtībai;
3. Sabiedrības rīkojumi, kas iesniegti laika posmā no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim, par darījumiem ar Plāna līdzekļiem atbilst Valsts fondēto pensiju likuma, 2004.gada 4.augustā starp Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru un Sabiedrību noslēgtā līguma par Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu, Plāna prospekta un Turētājbankas līguma prasībām.

AS “SEB banka” vārdā:

Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pag., Ķekavas novads, LV 1076, Latvija
+371 26668777

AS “SEB banka”,
Vienotais reģistrācijas numurs: 40003151743

Ieva Tetere
Valdes priekšsēdētāja

Ints Krasts
Valdes loceklis

KPMG Baltics AS
Vesetas iela 7,
Rīga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījumu plāna “INVL Konservatīvais 58+” dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījumu plāna “INVL Konservatīvais 58+” (“leguldījumu plāns”), kuru pārvalda IPAS “INVL Asset Management” (“Līdzekļu pārvaldītājs”), pievienotajā gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu no 12. līdz 40. lapai revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- aktīvu un saistību pārskatu 2019. gada 31. decembrī,
- ienākumu un izdevumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījumu plāna “INVL Konservatīvais 58+” finansiālo stāvokli 2019. gada 31. decembrī un par tā darbības finanšu rezultātiem, neto aktīvu kustību un naudas plūsmu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas (turpmāk – LR) Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk – SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Līdzekļu pārvaldītāja un leguldījumu plāna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko neatkarības standartu) (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Apstākļu akcentējums

Pievēršam uzmanību finanšu pārskata 18. pielikumam, kurā aprakstīti būtiski pēcbilances notikumi saistībā ar COVID-19 pandēmiju un Līdzekļu pārvaldītāja vadības komentāri attiecībā uz šo apstākļu potenciālo ietekmi uz Līdzekļu pārvaldītāja ikdienas darbību un leguldījuma plāna finanšu stāvokli un rezultātiem. Mēs neizsakām iebildi attiecībā uz šo apstākli.

Citi apstākļi

Atbilstošā iepriekšējā perioda salīdzinošā informācija ir balstīta uz leguldījumu plāna finanšu pārskatu par gadu, kas beidzās 2018. gada 31. decembrī, un kura revīziju veica citi revidenti, kas 2019. gada 28. martā izsniedza atzinumu bez iebildēm.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Līdzekļu pārvaldītāja vadība. Citu informāciju veido:

- Vispārējā informācija, kas sniegta pievienotā gada pārskata 3. lapā,
- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata no 4. līdz 10. lapai,
- Paziņojums par Līdzekļu pārvaldītāja Valdes atbildību, kas sniegts pievienotā gada pārskata 11. lapā,
- Turētājbankas ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata no 41. līdz 42. lapai.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, pamatojoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Līdzekļu pārvaldītāju un leguldījumu plānu un to darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 120 – Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi (Noteikumi Nr. 120), prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojumā par gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Noteikumu Nr. 120 prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta leguldījumu plāna pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatus, Līdzekļu pārvaldītāja vadības pienākums ir izvērtēt leguldījumu plāna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar leguldījumu plāna spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien Līdzekļu pārvaldītāja vadība neplāno leguldījumu plāna likvidāciju vai tā darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā leguldījumu plāna likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta leguldījumu plāna pārraudzība, ir atbildīgas par leguldījumu plāna finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, pamatojoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par leguldījumu plāna iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par leguldījumu plāna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Līdzekļu pārvaldītājs leguldījumu plāna darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo finanšu pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta leguldījumu plāna pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

KPMG Baltics AS
Licence Nr. 55

Rainers Vilāns
Partneris pp. KPMG Baltics AS
Zvērināts revidents
Sertifikāta Nr. 200
Rīga, Latvija
2020. gada 6. aprīlī